

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:		v upravnistvu prejemani:	
celo leto naprej	K 24—	celo leto naprej	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	550
na mesec	2—	na mesec	190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izbaja vsak dan svojo izdajo oddaja na pošto.

Inserati veljajo: petstopenjska petletna vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posredništvo št. 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 86.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej	K 25—	celo leto naprej	K 30—
pol leta	13—	za Ameriko in vse druge dežele:	
četrt leta	6-50	celo leto naprej	K 35—
na mesec	2-30		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znanica.
Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 34.

V slabih razmerah.

Zadnji teden je bilo v dunajskih listih čitati dolgovazne razprave o denarnem položaju avstro - ogrske monarhije, in sicer razprave, ki so morale vzbujati mnenje, da so minuli težki časi denarnih stisk in da se bodo začeli novi veseljši časi.

Začelo se je to veselo oznanjevanje, ko je avstro - ogrska banka prvič znižala obrestno mero. Ko se je to malo dni pozneje zgodilo drugič, so dunajski listi kar vriskali in to vriskanje se je premenilo takorekoč v ekstazo, ko je te dni ogrska vlada dobila posojilo 500 milijonov kron. To posojilo je dala ogrski vladi družba avstrijskih in nemških bank.

V vseh časopisih se poudarja zlasti eno: da je ogrska vlada dobila 500 milijonov kron posojila v Avstriji in na Nemškem in da si je torej pomagala brez francoskega denarja. Pri tem seveda ni manjkalo bridkih pritožb, da francoska vlada ne dovolji svojim bankam posojati denarja v Avstrijo, da Avstrija nič neče Franciji in želi z njo gojiti najbolj prijateljske stike.

Na Francoskem bodo te jeremijade dunajskega časopisja gotovo vzbudile veliko zadoščanje, saj pričajo, kako hudo je Avstrija zadeta v svojih finančnih in v vsem svojem narodnem gospodarstvu, ker Francija svojih milijonov ne da v Avstrijo. Odkar so francoske banke umaknile svoj denar iz Avstrije, imamo pri nas silovito denarno stisko, hira vse gospodarstvo in trpi država z vsem prebivalstvom vred veliko škodo. Toda — kdo more Franciji kaj očitati? Tega vendar ne bo nihče mislil, da bo Francija posojala denar za to, da bi si Avstrija kupovala puške in topove ter gradila dreadnoughte, kar vendar vse povečava moč trozveze in je naperjeno proti Franciji, oziroma njenim zaveznikom.

Ogrska vlada je dobila sedaj v Avstriji in v Nemčiji 500 milijonov kron. Če se pomisli, da je dunajska vlada morala nedolgo tega iti k zakonitim židovskim bankam v New York iskat 125 milijonov kron in za ne plačati oduške obresti, potem je že nekaj napredek, četudi ne posebno velik. Stvar je pač taka: Av-

strijska vlada je bila takrat s firmo Rothschild v slabem razmerju in je zato morala iti v New York, ogrska vlada je vedno v dobrem razmerju z Rothschildom, zato dobi pri njej denar.

A drago, horendno drago je to posojilo. Pod tako trdimi pogoji dobivajo taka posojila navadno le najmanjše države in ravno nizki kurzi, po katerem je Rothschildova družba prevzela to posojilo, kaže jasno, kako slabe so finančne razmere v naši monarhiji.

Na spomlad hoče tudi naša državna polovica najeti veliko posojilo, in ker na Francoskem ne bo dobili denarja, bo tudi naša vlada poskusila dobiti denar doma in v Nemčiji. Pod kakimi pogoji, to je seveda drugo vprašanje; ni dvoma, da bo tudi to posojilo drago.

Prav oziroma na ta posojila so bili pač merodajni, da je avstro - ogrska banka znižala obrestno mero na 4%. Saj ni tajiti, da je določevanje obrestne mere časih v neki zvezi z obrestno mero pri drugih državnih bankah. Ker sta angleška banka in nemška državna banka znižali obrestno mero, bi to pač znalo dati tudi gospodarski povod, da tudi avstro - ogrska banka tako stori. Toda v sedanjem slučaju ni to verjetno.

Balkanska kriza je naše gospodarske in denarne razmere hudo zadela. Avstrijska politika je bila slaba in nesrečna in na tem trpi še sedaj vse. Bogastvo prebivalstva se od te krize ni povečalo, taki reveži smo kakor prej in ne enega gospodarskega povoda ni, ki bi opravičil znižanje obrestne mere. To znižanje se je zgodilo zgolj iz politično finančnih vzrokov: avstro - ogrska banka naj pomaga državi oddati svoje rente, naj ji omogoči dobiti posojila. Rente se obrestujejo po 4½%, obrestna mera pa je 4 — to naj provzroči, da bodo ljudje jemali svoj, po 4% obrestovani denar iz denarnih zavodov in zanj kupili rente.

To pa šele prav kaže, v kako slabih razmerah živimo. Zasluska in dela ni, trgovinska bilanca je čedalje slabša, trgovina in industrija se morata boriti z največjimi težavami, v mnogih velikih tovarnah delajo samo še po tri in štiri dni na teden; armada in mornarica, kakor vsa avstrijska

politika sploh, pa provzroča prebivalstvu čedalje huja bremena. Kam nas to pripelje? Drugod bogastvo, sreča, zasluski, pri nas pa ginevanje. Temna, jako temna je prihodnost.

Razne kombinacije.

Da se pripravljajo na Balkanu zelo važni dogodki, je znano. Ministrski predsedniki se navadno ne sestajajo in konferencam brez vsakega povoda in če se vrši konferenca za konferenco, moramo upravičeno misliti, da gre za dalekosežna pogajanja. Naravno pa je tudi, da prizadeti krogi ne bodo obežali svojih sklepov na veliki zvoni. Nobenih pozitivnih vesti ni bilo iz Petrograda in kar se je zgodilo po petrogradskem posetu grškega ministrskega predsednika Venizelosa, je naše diplomatične kroge zopet enkrat pošteno presenetilo. Čim manj pa je pozitivnih poročil, tem več je kombinacij. Morda se katera izmed teh kombinacij približuje resnici gotovo pa je samo to, da gre za dalekosežna pogajanja, pri katerih tvori temelj možnost nove vojne na Balkanu, bodisi da se pojavijo nove diference med Srbijo in Bolgarsko ali med Grško in Turčijo, tudi možnost bolgarsko - turške vojne napram Grški in Srbiji pride seveda v poštev. In sedaj poslušajmo kombinacije. Pri Cataldži se sestanejo bolgarski ministrski predsednik Radoslavov in turški notranji minister Talat, beg. Gre baje za stališče, ki je bo zavzela Turčija napram ponudbi neke balkanske države Bolgarski. To je zelo neverjetno. Vprašanje bolgarsko - turške zveze spada v področje zunanjega ministra in tudi Enver paša sam bi hotel imeti gotovo kaj govoriti pri tem. Ker pa se naj vrše ta pogajanja na turških tleh vendar te kombinacije ne bomo naravnost odklanjali, ker je mogoče, da ne ostane samo pri tem sestanku. Večje važnosti je sestanek v Bukarešti. Že dejstvo, da se vrši ta sestanek v romunskem glavnem mestu, da mnogo misli, še večjo važnost pa dobi konferenca, ker se sestanejo tam vsi oni državniki, ki so se pred par dnevi konferirali v Petrogradu. Zatrjuje se, da se vrše v Bukarešti pogajanja

za slučaj vojne med Grško in Turčijo. To je zelo verjetno in lahko rečemo celo gotovo. Dvomljive pa so sledeče kombinacije: Romunska naj poseže v tako vojno samo, če bi turško vojno brodovje premagalo grško vojno bodovje in če bi nastopila Turčija proti Grški tudi na kopnem. Druga kombinacija pa pravi, da gre za možnost zblizanja Bolgarske in Srbije. Obe kombinacije imata nekaj za sebe in vendar ni mogoče niti eno, niti drugo sprejeti brez pomisleka. V Bukarešti se nahaja namreč grški prestolonaslednik, s kakim namenom je prozorno. V Petrogradu se mudi srbski prestolonaslednik in tudi o njem vemo, da ni prišel mlatiti prazno slamo. Ministrski predsedniki švigajo med Petrogradom in Bukarešto, konferirajo danes tu, jutri tam. Na Bolgarskem se grabi vlada za lase in se posvetuje s svojim edinim prijateljem Turkom. Morda se pripravljajo večji dogodki, kakor moremo v tem trenutku misliti.

Albanske homatije.

Esad paša je demisioniral baje samo pod pogojem, da mu je obljubil kontrolna komisija, da bo pod novim knezom Viljemom I. prvi njegov vojni minister. Kontrolna komisija je torej novemu knezu zvezala roke še predno je dospel v Albanijo. Če bo imel princ Wied pod temi pogoji veselje se priti v Drač, je drugo vprašanje, pa za to očitno ne gre, saj imajo velesile sredstva eskortirati neposlušnega kneza v njegovo domovino, dočim te domovine, tu exemplum docet, ne morejo prisiliti, da bi bila poslušna njih ukazom. Kontrolna komisija pa je knezu Viljemu I. tudi že sestavila telesno stražo. Celih 200 vojakov bo dobil iz cele Albanije, same mlade, zanesljive, inteligentne ljudi, prvi pogoj pa je, da so visokorasli in da imponirajo ljudem. Če bodo imeli piketnaube še ni znano. — Grške čete morajo torej začeti izpraznjevati s 1. marcem Epir in morajo izprazniti pokrajine, ki bodo pripadle Albaniji 31. marca. Po vseh dosedanjih izjavah in kolikor bi sodila zdrava pamet, bi torej princ Wied ne prišel v Drač prej, predno ni vse urejeno, torej ne

na pustni torek in ne na pepelnično sredo, marveč 1. aprila. Prvi april je namreč datum za nekatera imenovanja in za avanziranje na eni strani, na drugi strani pa je 1. aprila mnogo ljudi potegnjenih. Kaj bo v tem slučaju s knezom Viljemom I., se ne da povedati. V južni Albaniji pa se med tem prav veselo bojujejo naprej. Grki so baje vzeli vasi Nirić in Boleno, pregnali Albance iz Odrice in obstrlevali Miepovo. Albanci zopet so razdeljali več vasi, kjer so stanovali Grki. Predolgo bi bilo navajati vse pritožbe, s katerimi dolže Albanci Grke nepravilnosti in narobe, gotovo je, da je popolnoma narobe, če se go- de take stvari v državi, ki naj bo morda v doglednem času nemška zvezna država ob Jadranskem morju.

Proti Koburžanu.

V Bolgariji narašča nerazpokoženje proti carju Ferdinandu in bati se je, da res izbrulne revolucija, ki bo napravila konec vladarju Ferdinandu, ako že ne cele koburške dinastije.

Na čelu akcije, ki je naperjena proti Koburžanu, koraka opozicijsko časopisje, ki brez pardona odkriva vse, kar je kdaj zagrešil car Ferdinand. Med najodločnejše nasprotnike Ferdinanda Koburžana je treba prištevati dnevnik »Balkansko Tribuno«, ki je bila že od nekdanjega glasila onih, ki se niso mogli sprijazniti z mislijo, da odločuje o usodi Bolgarske tuje, Nemec.

Izza fatalnega 29. junija 1913 je »Balkansko Tribuno« svojo kampanjo proti Ferdinandu še poostrižila in skoraj ga ni dneva, da bi ta list ne priobčil kakšnih novih razkritij o pogubonosni vlogi, ki jo je Koburžan igral v času pred drugo balkansko vojno.

Te dni je bilo čitati v »Balkanski Tribunu« te - le zanimivosti:

Bivši trnovski načelnik Šivarov pripoveduje to - le:

Dne 13. junija 1913 je bil potres v Trnovu in v Gornji Orahovici. Dne 16. in 17. junija se je pripeljala carica Eleonora v Trnovo, da poseti žrtve strašnega potresa. Pri povratku smo jo spremili na kolodvor. Tu so baš

LISTEK.

Kristalni zamašek.

Roman.

Francoski spisal M. Leblanc.

I.

V senci sta se zibala dva čolna, privezana ob majhen pomol na koncu vrta. Skozi gosto meglo je bilo tod in tam na obrežju jezera videti kako razsvetljeno okno. Ravno na nasprotni strani je žarel v lučih engliški kazino, dasi je bilo že zadnje dni septembra. Med oblaki se je prikazalo nekaj zvezd. Rahel veter je vznemirjal površje jezera.

Arsen Lupin je zapustil lopo, v kateri je popuhal cigareto, in se je nagnil čez konec pomola.

— Grogard? Le Ballu . . . ali sta tukaj?

V čolnih sta vstala dva moža in eden njiju je odgovoril:

— Da, patron.

— Pripravila se; čujem avto, s katerim prihajata Gilbert in Vaucheray.

Gredoč po vrtu, je obšel poslopje, ki so je zidali in pri katerem je stal še oder, ter je previdno odprl vrata na ulico. Ni se bil zmotil; na ovinku je zasvetila živa luč in ustavil se je velik odprt avto, iz katerega sta

skočila dva moža. Obledena sta bila v površnika s povzdignjenima ovrtnikom in pokrita s čepicama.

To sta bila Gilbert in Vaucheray — Gilbert, enindvajsetleten mladenič, simpatičnega obraza, strumen in močan — Vaucheray, manjši, sivkastih las, sitnega, bolehnega obraza.

— Torej, je vprašal Lupin, vidva sta ga videla, poslanca?

— Da, patron, je odgovoril Gilbert, videla sva ga, ko je vstopil ob sedmi uri štirideset na vlak v Pariz, kakor sva to v naprej vedela.

— Mi se torej lahko svobodno gibljemo?

— Popolnoma svobodno! Vila Marija Terezija nam je na razpolaganje.

Šoferju, ki je bil ostal na svojem sedehu, je rekel Lupin:

— Ne mudi se tukaj. To bi utegnili vzbuditi pozornost. Vrni se točno ob poldesetih, da bo čas naložiti voz . . . če se nam ekspedicija ne izjalovi.

— Zakaj naj bi se nam izjalovila? je pripomnil Gilbert.

Avto se je odpeljal, Lupin pa, gredoč s svojima novima tovarišema po potu ob jezeru, je odgovoril:

— Zakaj? Ker tega podjetja nisem jaz pripravil, in če jaz kake stvari ne pripravim sam, imam le polovično zaupanje.

— E, patron — tri leta že delujem z vami . . . Začel sem posel spoznavati.

— Da, dečko moj, začel si, je rekel Lupin, a ravno zato se bojim tvojih neumnosti . . . Hodi, stopi v čoln . . . Ti, Vaucheray, pojdi v drugi čoln . . . Dobro . . . Zdaj, dečka, veslajte . . . in kar mogoče brez hrupa. Grogard in Le Ballu, veslarja, sta obrnila naravnost na nasprotni breg, nekoliko na levo od kazina.

Najprej so srečali čoln, v katerem sta se neki moški in neka ženska objemala in se peljala brez cilja; potem drug čoln, v katerem so ljudje prepevali na vse grlo. To je bilo vse.

Lupin se je primaknil svojemu tovarišu in mu tiho rekel:

— Povej, Gilbert, ali si ti prišel na misel, izvršiti ta naklep, ali Vaucheray?

— Na vero, tega sam več ne vem . . . Že nekaj tednov govoriva o tem oba.

— Jaz nimam zaupanja do Vaucheraya . . . Umazan značaj je to . . . Sam se že vprašujem, zakaj se ga ne otresem.

— O, patron!

— Da, da . . . To je nevaren veseljak, ne glede na to, da utegne imeti nekaj prav resnih grehov na vesti.

Umolknil je za nekaj trenutkov, potem pa zopet povzel:

— Ti si torej popolnoma gotov, da si videl poslanca Daubrecqa?

— Na svoje oči, patron.

— In ti veš, da ima v Parizu sestanek?

— V gledališče pojde.

— Dobro, toda njegovi posli so ostali v njegovi vili v Enghienju?

— Kuharico je odslovil. Kar se tiče strežaja Leonarda, je to zaupnik poslanca Daubrecqa; čakal bo na svojega gospodarja v Parizu, odkoder se pred eno uro jutraj ne moreta vrniti. Toda . . .

— Toda?

— Računati moramo s kako morebitno kaprico Daubrecqovo, da si premisli ali da se nepričakovano vrne, in vsled tega moramo ukreniti vse tako, da bo tekom ene ure vse opravljeno.

— Od kdaj pa vse to veš?

— Od davi. Vaucheray in jaz sva takoj mislila, da je prišel ugodni trenutek. Za naše izhodišče sem izbral ta vrt, v katerem zidajo hišo in ki smo ga ravnokar zapustili. Ponoči ni zastražen. Naročil sem dva tovariša za veslanje in vam telefoniral. To je vsa historija.

— Ali imaš ključ?

— Za glavna vrata.

— Ona-le je tista vila, ki se vidi tam sredi parka?

— Da, to je vila Marija Terezija in ker v obeh drugih vilah, čijih vrta ju obdajata, že teden dni nihče ne stanuje, imamo dovolj časa, da odnesemo, kar nam bo ugajalo in, prisegam vam, patron, trud se bo izplačal.

Lupin je mrmral:

— To je vse dosti preveč komedno. Nič čara.

Ustavili so v malem zalivu, kjer je pod rdečo streho bilo nekaj kamentnih stopnic. Lupin je sodil, da bo mobilje tod lahko odpraviti. Naenkrat je rekel:

— V vili so ljudje . . . Glejte . . . luč.

— To je konec plinove cevi . . . luč se ne gane. Grogard je ostal pri čolnih z naročilom naj pazi, med tem, ko je šel Le Ballu, drugi veslar, na stražo ob ograji kraj ulice. Lupin in njegova dva tovariša so se splazili v senci do vhoda.

Gilbert je šel prvi. Tipaje je vtaknil najprej ključ v ključavnico, potem v varnostno zapiralo, tako da je odprl polovico vrat, na kar so mogli vstopiti vsi trije.

V vestibulu je svetlikala luč na plinovih cevi.

— Vidite, patron . . . je rekel Gilbert.

— Da, da . . . je tiho odgovoril Lupin, a zdi se mi, da luč, ki sem jo videl, ni prihajala od tod.

— Od kod neki?

— Na vero, tega ne vem . . . Je-li tu salon?

— Ne, je odgovoril Gilbert, ki se ni bal govoriti nekoliko glasneje; ne, iz previdnosti je poslanec namestil vse v prvem nadstropju, v svoji sobi in v sosednjih sobah.

— In stopnice?

— So na desni, za zaveso.

(Dalje prihajajo.)

spravljali v vozove vojne ranjence, ki so preje ležali v trnovski bolnišnici. Bila je to strašna slika, ki je napravila globok vtisk na vse navzoče. Tudi meni se je krčilo srce od boli in v afektu sem se obrnil k carici ter ji rekel: »Vaše Veličanstvo, bolgarski narod je že mnogo žrtvoval in prelil že potoke dragocene svoje krvi, naj bodo to zadnje njegove žrtve!« Nato je carica odgovorila: »Gospod Šivarov, to še žal niso poslednje žrtve!«

To dokazuje, da so na dvoru imeli že 13. junija sklenjeno vojno z zaveznicima Srbijo in Grško.

Odvetnik Hrišto Pačaljev, zagrižen stambulovist in pristaš avstrofilске politike, pripoveduje: Zbrala se je nas velika družba, v kateri so bili pristaši vseh strank. V družbi se je nahajal tudi general Savov. Rotili smo ga, naj nam pove, kdo je pravi krivec strašne katastrofe, ki je zadela Bolgarsko meseca julija. On se je končno vdal in rekel: »Izberite dvanajst mož, ki znajo molčati in čuvati tajnost.« Izbrali smo izmed sebe dvanajst mož, ki so stopili z generalom Savovom v sosedno sobo. Savov je tu potegnil iz listnice dokumente in rekel: »Glejte, čitajte in prepričajte se, kdo je krivec.« In na podlagi predloženih dokumentov smo se prepričali, da je glavni in edini krivec — car Ferdinand.

Meseca avgusta so se sestali v Varni župan Aleksander Vasiljev, bivši poslanec Konstantin Genov, sedanjí glavni tajnik v ministrstvu zunanjih del Pasarov, dr. Hodmov iz Sofije in Kosta Rankov, pristaš sedanje avstrofilske vlade, ki se je prav takrat vrnil iz Sofije.

Kosta Rankov je rekel med drugim: Ko se je Tončev, delegat pri mirovnih pogajanjih v Bukarešti, vrnil iz Rumunske, je pripovedoval tole: »Ko me je kralj Karel sprejel v avdienci, mi je rekel: Gospod Tončev, mi na svetu človeka, ki bi me bil tako ožalostil, kakor car Ferdinand. Jaz sem to povedal carju, ali on mi na to ni ničesar odgovoril.«

Rankov je nato s svoje strani pripomnil: »Ako ima car Ferdinand le trohico časti v sebi, se bo odpovedal prestolu, ker ga itak tako v Sofiji, kakor v Bolgariji vse sovraži!«

Stajersko.

Draga zausnica. Kakor smo svoj čas poročali, prizadajal je spočiti kaplan Ivan Rozina kmetskemu fantu Dominiku Koserju iz gole krščanske ljubezni tako gorko zausnico, da je bil post tot crimina rerum končno častivredni gospod radi težke telesne poškodbe obsojen od okrožne sodnije v Mariboru na dva meseca težke ječe. Prizadevanja kmetskih poslancev se je zdaj posrečilo — za katero ceno se še ne ve — izposlovati za tega gospoda pretepača pomilosošenje — a to bržčas ne v tej obliki, kakor je to pričakoval Ivan »Krozni«. Milostnim potom spremenila se je namreč kazen okrožne sodnije tako, da mora plačati Ivan globe tisoč kron in poleg tega še vse stroške kazenskega postopanja. Klofuta bila je tedaj pri vsej pomoči poslancev precej draga. Ubogi obmejni Slovenci, zdaj bo spet trpela vaša blagajna!

Celjskega pevskega društva občni zbor se bo vršil dne 13. februarja ob 8. zvečer v rdeči sobi »Narodnega doma« v Celju. Spored običajen.

Moške podružnice »Branibora« v Celju občni zbor bo v četrtek, dne 12. februarja ob 8. zvečer v rdeči sobi »Narodnega doma« v Celju z običajnim sporedom. — O d b o r.

Vrnsko. Pisarna gosp. notarja Jezovska je izročila tukajšnji Ciril-Metodovi podružnici iz poravnave v kazenski zadevi I. Blatnik proti G. Planincu 40 K. Istotako je sprejela podružnica iz imenovane pisarne meseca septembra lanskega leta v zadevi Franc Kunst proti Iv. Grobušek 30 K.

Iz Žalca. Nedavno je opustil svojo trgovino gosp. Adalb. Geiss, ki je bil lastnik, oziroma najemnik najstarejše žalske trgovine v hiši g. Širca in misli tudi zapustiti naš trg. Gosp. Geiss je v Žalcu prikljubljena in spoštovana oseba. Vodil je svojo trgovino ravno 20 let ter imel vedno lep krog odjemalcev. Mirno in tiho, brez hrupa, je delal v svojem poklicu, v katerem ga je vestno podpirala prijazna gospa soproga. Gosp. Geiss ni nikoli silil v ospredje ter užival obilo zaupanje. Rad zahaja v domačo družbo, kjer se ga vsled honetnega postopanja vedno rado pozdravlja. On kakor tudi gospa soproga sta vedno rada podpirala domača društva ter tudi radevolje sodelovala pri raznih žalskih prireditvah. On je bil kot trgovec prav varčen in vreden, na pram svojim trgovskim tovarišem zelo koncilijanten in obziren, napram strankam pa soliden. Naša želja je, da njegov naslednik gosp. Viktor Piliš ne prevzame samo blaga, temveč

tudi vse lepe lastnosti, ki so določile njegovega prednika. Gosp. Geiss, ki je pred dvema letoma prebil hudo bolezen, kakor tudi gospa soproga pa želimo v kraju budočo naseljevo obilo zdravih let po delatni dobi, zagotavljajoč jima dobrega spomina v srečih žalskih tržanov.

Iz Stajerskega »Narodnega lista«. Razpisano je del »Narodnega lista« mesto z ekskurzno poslobo v Skornem, šolsko okraj Mošani (= Šošani). Predložitev prošnji krajnemu šolskemu svetu Sv. Martin na Paki, pošta Ročica. Na isti strani (27.) je razpisano še eno šolsko učiteljsko mesto. — In to spakedrano slovenščino so prisiljena šolska vodstva in kraj. šol. sveti plačevati, drago plačevati!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Umrli je g. Josip Strniša, nadučitelj na Stari Gorici. Udeležil se je boja pri Kraljevem Gradcu leta 1866. in bil odlikovan z malo srebrno kolajno za hrabrost. Rešil je svojo baterijo nemških rok z drznim samooblastnim streljanjem »karteče«. Leta 1883. je zbral in izuril v jahanju slovenske kmete na Murskem polju ter jih v slovenski narodni noši — v hergušah — vodil pred cesarja v Radgoni. Skoro do zadnjega je bil navdušen lovec, priljubljen pri vseh, a ni doživel zvišanja plače. Mnogo let je bil učitelj ali samo 16 definitivnih. Bil je blaga duša in ga bomo težko pogrešali v družabnem življenju. Zadnji čas je bil stotnik veteranskega društva.

Iz Zibike v šmarnem okraju. Kakšna je volina prostost, kaže nam slučaj, ki se je zgodil v naši občini. Tu so se vršile tekmo lanskega leta občinske volitve, pri katerih se je šlo najbolj vnetemu pristašu klerikalne stranke župar Smoletu v prvi vrsti za to, da spravi celo svojo žlahto v občinski odbor, vse samostojno misleče odbornike, posebno kmeta Pevca, pa vrže iz njega. Kljub agitiranju Purkarta in kaplana Blumerja pa se njih želja ni čisto posrečila. Zato pa gorje nasprotnikom! Volitve se je udeležil tudi učitelj Blazinšek. Ze kar po volitvi sta se žena Purkartova in naša pobožna (!) učiteljica Zajc na javni cesti nesramno znasali nad njim, ker je baje volil Pevca. V župnišču pa so po zahtevu nekoga poslušalca modri očka župan in obenem šolski načelnik Smole, rekli: Blazinšek mora iz stanovanja (iz šolskega poslopja) če ne, jaz načelnikstvo odložim, zakaj pa se je v volitve vtikal, kaj pa njega volitve brigajo. — In res mu je krajni šolski svet ob prvi priliki odpovedal stanovanje. Da bi se bolj pokazal svojo mogočnost, izposloval je Purkhart kar sodnijsko odloved. Pač žalosten slučaj, da kliče nadučitelja birača nad svojega kolega. Pri nas ni to nič novega. Že prejšnja leta vrgele je Purkhart ubogo učiteljico sodnijskim potom iz stanovanja in to brez vsakega vzroka. Kako postopa ta človek s svojim učiteljskim in sploh škandal. V srce so se mi smilile učiteljice, ki so me prihajale jokaje prositi pomoči proti temu samopasnežu. Kaj pa počenja njegova nemškutarska žena z učiteljsvom, izpričuje to, da je neko učiteljico dejansko oklofutala in je nekega učitelja hotela udinjati mesto deklet v svoji kuhinji. Pač ni čuda, da hodijo naše učiteljice v Gradec poklekat pred dež. šol. nadzornika, da bi jih rešil zibiške sužnosti. In to se godi ves čas, odkar nadučiteljuje pri nas Purkhart ali pravzaprav njegova milostljivca. Šolske oblasti pa vse to le mirno gledajo. Že enkrat pozival je »Slovenski Narod«, naj iste napravijo konec tej zibiški svinjariji, a ta poziv je ostal glas vpijočega v puščavi. Naše mnenje je, da tak nadučitelj, ki ne more nikogar trpeti v svoji bližini ne spada na 4. razredno šolo, ampak kvečjemu na 1. razrednico, ali pa naj bo sam.

Nabori preloženi. Pred nekaterimi dnevi smo priobčili termine za letošnje nabor. Sedaj pa razglašamo nastojnja, da se nabori ne prično, kakor nameravajo, že to marca, temveč kasneje. Podrobnosti se bodo pravočasno priobčile.

Mariborske Ciril - Metodove podružnice so poslale za pretekli mesec v Ljubljano sledeče prispevke: (moška) narodni davek 13 K 75 v, nabiralnik v Narodnem domu 52 K in oni gospice Vlaste Vrtnik 3 K; (železničarska) članarina 72 K, nabiralnik v Narodnem domu 23 K in oni v Medenovi gostilni 10 K, skupaj 173 K 75 v. — Nabiralnik v Medenovi gostilni dobi 3. diplomu, nabiralnik v Narodnem domu (m. p.) pa je presegel 2000 K. — Ženska podružnica je dobila novo pokroviteljico, živio!

Iz Ruš pri Mariboru. V tiho dolino, severno od malega železniškega postajališča Fala, se je naselilo hrupno življenje. Stajerska družba za proizvodnjo elektrike, ki ima že elektrarni v Lebringu in Andritz pri Gradcu, gradi ob Dravi novo velikanško centralo, ki bo dajala do

30.000 konjskih sil. Tok bodo speljali čez hribe in doline v Lebring in Gradec; v tukajšnji okolici ga ne bodo oddajali. Kapital je dala na razpolago neka švicarska banka v Bazilu. Zato imajo pri gradnji falske centrale prvo besedo tudi Švitarji; inženirji so razum nekaterih začetnikov sami Švitarji. Tekom dobrega leta se je cela dolina spremenila; ob Dravi je vse polno barak, industrijskih železnic, dva velikanška bagernika, nove hiše za stanovanja inženirjev in za upravo; nastale so gostilne in trgovine, ki delajo vse z velikimi dobički. Pri delu je zaposlenih sedaj okoli 600 delavcev, nekaj domačinov, potem drugih Slovencev, Nemcev in Italijanov. Slednji opravljajo najtežja, ali najboljše plačana dela. Trezni so in varčni, zato ni dvoma, da bodo odnesli domu težke tisočake. Večinoma pa so delavci Slovenci. Ne delajo slabo, a svoj zaslužek večinoma zapijejo. Ko dobe v soboto denar, pijejo in razsajajo potem do ponedeljka zjutraj. Ne vsi, pa jako mnogo naših ljudi je takih. Pozna se, da nimajo smisla za varčevanje z denarjem in s svojimi telesnimi silami. Tu se odpira onim, ki žele našemu ljudstvu boljše bodočnosti, velikansko polje delavnosti. Položili so pri gradnji 4 kezone in v njih so prodrli že do 7 m pod vodo. Šli bodo do 12 metrov in potem zgradili na tako globoki in trdni podlagi velikanski jez, ki bo delil doslej neposlušno Dravo, da bo delovala ljudem in delala — tujemu kapitalu. Celo delo bo gotovo do leta 1917. To bo ena izmed največjih električnih central daleč na okoli. Sicer pa dobimo v kratkem še eno veliko električno centralo ob Dravi, nekaj nižje od naše vasi, blizu Kamnice. To zgradita mesti Gradec in Maribor skupno. Z delom bodo bržkone že pričeli na spomlad. Ta centrala bo pa dokaj manjša od falske in bode šla domačim potrebam na roko. Ni dvoma, da se bode s tem pospeševala industrializacija cele okolice.

Koroško.

Izročitev poslanca. Deželno sodišče v Celovcu zahteva izročitev socialnodemokratskega poslanca tretjega volilnega okraja splošnega volilnega razreda (Beljak in okolica) Viljema Eichla, čevljarja v Beljaku in sicer zaradi krive.

Ponesrečen vojak. Pred kratkim smo poročali, da sta zmiznili nekemu vojaku celovškega pešpolka št. 17 pri vajah v Glinah pri Borovljah obe nogi. Vojaka so prepeljali v celovško bolnišnico. Stanje ponesrečenega vojaka je silno nevarno, mož bo izgubil bržkone obe nogi. Kakšno odškodnino bo dala vojaška uprava ponesrečencu, še ni gotovo, gotovo pa je, da bo dobil če drugega ne lajno, s katero bo nabiral mile darove davkoplačevalcev.

Drobne vesti. V pralnico in likalnico trgovine Umlauf v Celovcu je vlomil neznan tat in odnesel iz predala za denar 100 K drobiža. — V gostilni Haider v celovski okolici je vlomil neznan tat v predalo gramofona in odnesel za približno 30 K drobiža. — Ogenj je hotel zanetiti v celovski kaznilnici neki Leo Wultsch, ki je zaprt zaradi tatvine. Znosil je na kup slamnice in rjuhe. Ogenj je pogasil njegov tovariš v celici, pri čemur ga je hotel Wultsch zadaviti. Med pretepom je prišel ječar, ki je nasilneža spravil v drugo popolnoma prazno celico. — Pri Sv. Stefanu pri Volšperku sta napadla brata Ignac in Ludvik Greilach župana Schoberja, ker jima ni hotel dati podpore, ker sta sirovo in predrzno nastopala. Brata sta napadla župana, njegovo ženo in sina z noži. Med pretepom sta ranila župana precej nevarno, ženo polahko. Sin je poklical orožnike, ki so napadla aretirali. Dognalo se je, da sta brata Greilach silno nevarna in nasilna tatova in goljufa, katere že delj časa iščejo. — V Starem dvoru je ukradel neznan tat pri posestniku Knapiču uslužbenemu, Simonu Steinerju 73 K denarja in dve posojilni pismi za 3000 K. — O b n a p o l z a s u t e m g r o b u na nekem pokopališču na Koroškem je govoril nagrobni govor sosed svojemu umrlemu sosedu, vrlemu prijatelju. Mož je govoril po domače jako lepo in je izvalil marsikako solzo na lice. Vrgel je končno lopatico prsti v grob svojega prijatelja in zaključil svoj govor sledeče: Tako prijatelj, pokopali smo ga, sedaj vas pa povabim v domačo gostilno, kjer dobimo mastno goveje meso in izvrstno prašičevo pečenko, katero zalijemo z dobrim vinom ali svežim pivom. Naj v miru počiva blagi mož!

Primorsko.

K razpustitvi istrskega deželne zboru. Da je istrski deželni zbor

razpuščen, smo že poročali. Povedali smo tudi, da imajo na vesti razpustitve zboru nestrpni Italijani, ki ne poznajo mej v svojem šovinizmu in sovraštvi napram Slovanom. Italijani sami so nam povedali, da je vlada zavlačevala razpustitve toliko časa edino na ljubo mali laški večini. Sedaj govore, da namerava vlada zavleči volitve do meseca junija ali celo julija. Sedaj nastane vprašanje, zakaj vlada zopet odlašala z volitvami? Ali hoče napraviti vlada s tem zopet uslugo Italijanom, katere podpira posredno rimski kabinet, ali omalovažuje istrski problem ali pa stori to v nadi, da se v tem času doseže sporazum. V prvem slučaju dela vlada krivico, kot jo je delala z razpustom, katerega je odlašala po javnem priznanju Italijanov, Italijanom na ljubo, in sili zopet Slovanov v nadaljnji obupen boj. Če pa vlada omalovažuje istrski problem, greši sama proti sebi, ker za Avstrijo je ravno Istra silno važna postojanka na jugu in vlada sama bi morala skrbeti, da se razmere v Istri pošteno uredi, kar bi bilo v prid deželi in vladi. Kar se pa tiče sporazuma je ta pod temi avspicijami nemogoče. Gotovo je, da nove volitve ne prinese v sestavi deželnega zbora nikake izdatne izpremembe. Tudi »Polar Tagblatt« poudarja to zadnjo trditev, obenem pa priporoča sporazum pred volitvami. Lep nasvet je ta, toda na ta način, ki ga hoče uveljaviti sedaj vlada, se ne da izpeljati. Ena rešitev je mogoča. In ta je, dajte Slovanem in Hrvatom, ki so močnejši v deželi tiste pravice ki jih kot taki pred vsakim forumom lahko in opravičeni zahtevajo.

»Sokol« v Divači priredi 22. t. m. telovadbo in predpustno veselico z igro in plesom v prostorih br. staroste Ivana Obersnela. Na občnem zboru je bilo konstatirano, da je v treh mesecih število članov naraslo od 49 na 97. S članarino ni nihče zastal, pač pa ima društvo lep inventar, nikakega dolga in še lepo vsoto denarja v blagajni. Društvenih blokov z listki po 10 v se je prodalo za 140 K. Polovico listkov je prodala sestra Mimi Suša. Živela! Občni zbor se je bratu starosti toplo zahvalil za brezplačno prepustitev telovadnice, ki bo po končanih popravilih odgovarjala vsem zahtevam, ker jih moremo staviti.

Pegoudov impresarij v Trstu. 26letni slikar Karl Zitta iz Češke lipe, ki je priredil s pomočjo posebnega tržaškega odbora, polete Pegouda v Žavljah pri Trstu, je bil te dni aretirani. Odbor se je sprl z njim, ker so baje vsled slabe kontrole kasirali prvi dan poleta samo 12.000 kron, drugi dan pa samo 9000 kron. Med preprirom je zagrozil Zitta dvema članoma odbora, da jih ustrelji, če ga bodo tozadevno še nadlegovali. Zitta so po prvi preiskavi baje po posredovanju neke visoke osebe izpustili začasno na prost.

Atentat na postajenačelnika tržaškega državnega kolodvora. — Maščevanje odpuščenega delavca. V soboto zvečer je napadel neki neznanec na državnem kolodvoru v Trstu postajenačelnika inšpektorja Stullierja, ki je bil na peronu, kjer je čakal vlaka. Napadalec se je splazil skrivaj med dva železniška voza in je iz svojega skrivališča trikrat ustrelil na postajenačelnika. K sreči ni noben strel zadell cilja. Mož je nato pobegnil in se hotel skriti med množico tovornih voz na kolodvoru. Toda zasledovalci, ki so skočili takoj za njim, so ga vjeli in izročili policiji. Dognali so, da je napadalec 25 letni železniški delavec Viktor Tomašič. Napad je izvršil iz maščevanja, ker je bil odpuščen iz službe. Postajenačelnik trdi, da on ni v nikaki zvezi z odpustom napadalca.

Vendar neka. — Štirjejezični uradni pečati in napisi. Do sedaj so bili uradni pečati in napisi na eraričnih uradih v Istriji v italijanskem in seveda v nemškem jeziku. Slovenskega in hrvaškega jezika erarični uradi niso hoteli priznati, dasi je ogromna večina prebivalstva slovenska in hrvaška. Groš ali zlat je bil seveda istoveljaven, če ga je prav prinesel Slovenec ali Hrvat. To je bilo za Slovence in Hrvate naravnost poniževalno. Pred nekaj tedni je šla vsled tega posebna deputacija Slovencev in Hrvatov k namestniku in ga prosila, da to zadevo pravično uredi in prizna javno tudi Slovanem in Hrvatom iste pravice kot jih imajo drugi davkoplačevalci. Namestnik, ki je trezen in zelo preudaren mož je uvidel, da se v tem oziru res godi Slovanem in Hrvatom krivica in je kot pravi mož to uvidevanje tudi udeležil s tem, da je izdal ukaz, da imajo biti od sedaj naprej vsi uradni pečati in napisi na eraričnih uradih štirjezični in sicer: nemški, italijanski, slovenski in hrvaški. Nekaterim nemškim in laškim šovinistom to seveda ni vplet in na tihem mrmrajo, toda pametnejši nasprotniki, so pač uvideli, da se je s tem zadostilo edino le pravici in da se je storilo nekaj, kar bi že davno moralo biti.

Zveza hrvaških kopališč ob Adriji. Koncem meseca januarja se je ustanovila na ustanovnem zborovanju zastopnikov hrvaških kopališč Bakar, Cerkevica, Jablanci, Kraljevica, Novi, Selce in Senj »Zveza hrvaških kopališč ob Adriji«. Kdor se zanima za kopališča in želi pojasniti ali podatkov naj se obrne na Stefana Colnarja zvezinega tajnika kopališke komisije v Novi. Predsednik zveze je grof Jurij Orsić.

Dnevne vesti.

+ Državni zbor. Predsednik poslanske zbornice je imel z grofom Stürgkhom daljše posvetovanje, na katerem se je določilo, da se snide državni zbor dne 3. marca in da bo sesija trajala do 3. aprila. V tem zasedanju naj se rešijo predloge o hišnorazrednem in hišnoračunskem davku, predlogo o ustanovitvi italijanske pravne fakultete, lokalne in bosanske železnice in zakon o — novem velikanskem državnem posojilu. Poroča se ob enem, da hoče vlada državni zbor razpustiti, če bi hotel najeti posojil delati kake težave.

+ Blamaža poslanca Jarca. Ta nesrečni profesor Jarc je s svojo nerodnostjo in lahkomišelnostjo blamiral sebe in vse Slovence in je slovensko stvar hudo oškodoval. Kar neumljivo je, kako more politik kaj takega storiti. Kaj ni Jarc prav nič pomislil, da se bodo dobili ljudje, ki si bodo ogledali od njega citirano knjigo? Saj na to je moral biti pripravljen, da bodo planili nanj koroški Nemci! Res se je celovski poslanec Dobernig v včerajšnji »Tagespost« oglašil in je Jarc prijel tako, da bo pomnil. Citiral mu je vse odstavke iz Ebnerjeve knjige, kjer se govori o Slovanih, in z njimi dokazal, da je Jarc v deželnem zboru govoril neresnico. In ob sebi se razume, da bodo Nemci iz tega tudi v državnem zboru kovali kapital in to velikansko nerodnost proti Slovanom izrabili do skrajnosti. Prav vesel in zadovoljni smo, da smo ravno mi prej kakor Dobernig prišli Jarčevi nerodnosti na sled, tako da vsaj na nas ne more nihče metati očitanja, da smo kakorkoli sokrivi. »Slovenec« čuti dobro, kaj je storil profesor Jarc, a ga seveda nekako zagovarja in omiluje njegovo početje, ne pomisli pa, kako orožje je dal Jarc v roke v Nemcem v roko s tem, da je z eklatantno lažjo nastopil. Ali je čuda, če bodo Nemci in vlada rekli: Koroški Slovenci nimajo nobenih vzrokov za pritožbe, ker poslanec Jarc v državnem zboru ni vedel nič drugega povedati, kakor — gorostasno neresnico. S takim sredstvom, kakor je je porabil poslanec Jarc, ne bomo nikoli nič dosegli, to nas mora tudi kompromitirati, da se taka politična nepoštenost še zagovarja.

+ Zakaj ni bilo shoda za koroške Slovence? Na to vprašanje odgovarjamo »Slovenec« prav na kratko: Zato ga ni bilo, ker naprednjaki nečejo imeti nobenega deleža pri tej sramotni blamaži, ki jo je povzročil Jarc s tem, da je v državnem zboru lagal. Naprednjaki so stranka honetnih in spodobnih ljudi in ne marajo nič skupnega imeti s takimi bedastimi zvijačami in lažmi, s kakršnimi je nastopil Jarc.

+ Ni jih bilo pri maši! Klerikalno glasilo se pritožuje, da ni bilo nobenega naprednega poslanca pri maši povodom otvoritve deželnega zbora. Nam se čudno zdi, da se klerikalno glasilo pritožuje, saj je po naši sodbi glavna stvar pri tej maši, da dobi mašnik za 100 kron, ne pa, kdo ji prisostvuje. Nam sicer ni znano, kateri poslanci so prisostvovali maši, a če nobenega naprednega ni bilo, nas to tudi nič ne preseneti. Najbrže so želeli, naj bi sv. Duh osredotočil svoje razsvetljenje na klerikalce, ki so tega tako kravro potrebni, da nihče tako, saj kažejo vsa njihova dejanja, da nimajo v sebi niti iskric krščanstva.

+ Pri deželnem odboru bodo klerikalci vpeljali nekaj novega: odpravili bodo nemški tekst pri vabilih na deželnozbornice seje, odpravili kurijo nemških veleposestnikov, v kateri voli 53 volilcev 10 poslancev, med tem ko nimajo tisoč delavcev nobenega poslanca, in odpravili bodo tudi vse nemško dopisovanje različnim občinam, deželnim odborom in ministrstvu, tudi pri vseh postavah, ki jih sklene deželni zbor, bodo preskrbeli, da ne bodo več sklenjene v nemškem jeziku. To se zgodi, čim da svoje privoljenje nemški »Volksrat«.

+ Čuvajte se volunov. Klerikalci boikotirajo naprednjake z brezobzirno doslednostjo. Klerikalec ne da nikdar naprednjaku zaslužka, ni klerikalca ne dobi naprednjak nikdar službe. Nasprotno pa silijo klerikalci vedno v naprednjake, naj jim dajo službe in zaslužke. No, mi se nečemo nič vtikati v take zadeve, in stojimo na stališču, da naj vsak jemlje

v službo kogar hoče. Toda na eno moramo že opozoriti: pred klerikalnimi ljudmi se je treba vedno varovati, kajti klerikalni ljudje so navadno pripravljani za vsako izdajstvo, od kod pa poznajo klerikalci tako natančno najrazličnejše rodbinske in privatne stvari? Ker imajo toliko vohunov. Čuvajte se vohunov!

† **Svoboda drugod in pri nas.** Pod naslovom »Der ordensgeschmückte Jakobiner« je objavila dunajska »Arbeiterzeitung« izborni karikatur ministro Hochenburgerja povodom njegovega odlikovanja z visokim redom. Hujše satire si skoro ni misliti. »Arbeiter Zeitung« seveda ni bila konfiscirana, pač pa je bil minoli teden konfisciran naš list zaradi več kakor skromne notice o odlikovanju tega ministra.

† **K regulaciji učiteljskih plač.** Mogoče, da doseže letos učiteljstvo vendarle izboljšanje svojih službenih prejemkov. Potreba je tu in denar tudi. Če imajo v merodajnih krogih resno voljo, učiteljstvu pomagati in povzdigniti solstvo v deželi, je vsak izgovor nemogoč. Regulacija učiteljskih plač bi morala biti glavna in prva naloga sedanjega zasedanja deželne zbornice. Če se to ne zgodi, bo izgubilo učiteljstvo obeh strank vse zaupanje v tiste, ki je njih sveta dolžnost, da vendarle že rešijo to perečo vprašanje, ki se ne da nič več odlagati. Dovolj je stradanja, dovolj trpljenja in dovolj solza je bilo že otrlih v učiteljskih družinah zaradi pomanjkanja kruha. V prvi seji deželne zbornice se je zastopnik vlade, eks-celencia baron Schwar z krepko zavzel za izboljšanje učiteljskih plač. Hvala mu! In če bo vlada vstajala na tem stališču, smo prepričani, da se bo regulacija tudi res in ugodno rešila. Tudi g. deželni glavar je v svojem otvoritvenem govoru omenil, da bo treba preurediti šolski zakon tako, da bo pomagano ljudstvu in tistim, ki žive od šole in za šolo. No, pri sedanjih plačah ne more »od šole« nihče živeti, zato prosi učiteljstvo izboljšanja svojega slabega gmojnega stanja. »Za šolo« bo pa živel učiteljstvo le tedaj, če bo toliko gmojno podprto, da mu ne bo treba stradati in prezebati, da se mu ne bo treba pehati za slučajnimi postranskimi zaslužki, da bo torej vse svoje moči lahko posvetilo šoli in edinole šoli. Tako je in ni nič drugače. Besede g. deželne glavarja se nam zde tudi nekoliko dvoumne in resnično se bojimo, da bi se ne uveljavila zopet nova »previđenost«, kakršna se prakticira pri delitvi draginskih doklad, ki je provzročila med učiteljstvom že toliko nesloge, preprirov, sovraštva in demoralizacije. Ta »previđenost« je ugledu učiteljskega stanu več škodovala, kakor vse druge neprilike in neugodnosti, ki se mora ž njimi boriti učiteljstvo. Pristranska regulacija bi bila delo proti šoli in ne za šolo. Zato prosimo deželno vladu, ki ima pri regulaciji lahko odločilno besedo, ker je država dala denar, da čuva interese šole in učitelstva ter zastavi svoj vpliv, da se bo izvršila regulacija pravično in enakomerno v prid vsemu učiteljstvu, naj pripada ta ali oni katerikoli politični stranki v deželi. Organizirano avstrijsko učiteljstvo zahteva take plače, kakršne imajo državni učitelji zadnjih štirih činovnih razredov. Kranjski deželni odbor ima pa baje ta-le predlog. Temeljne plače se razdele v štiri razrede in sicer: 1600, 1900, 2300 in 2600 kron. Poleg tega pa še 10 triletnic po 80 kron. Vlada se pa poteza za tako-le ureditev: 1600, 2000, 2400 in 2800 kron in pa deset triletnic po 100 kron. Predlogi so torej tu; če je pa tu tudi volja odločilnih činiteljev, bomo videli še ta mesec.

† **Velikanske volilne sleparije.** Prav žal nam je, da nam prostor ne dopušča priobčiti obširnejšega poročila o razkritjih, ki so se zdaj zgodila na Dunaju. Pokazalo se je, da so klerikalci uganjali pri volitvah velikanske in brezprimerne goljufije, take goljufije, da jih je v stanu storiti samo popolnoma zavrnjena stranka. Še sodnik, pred katerim so bila ta razkritja storjena pod prisego, je rekel, da se mora človek za glavo prijeti vspricho takih lopovstev. Klerikalizem je pač organizirana korupcija in sleparija.

† **Ničesar mu niso storili.** Grof Bobrinski je zapustil ozemlje našega cesarstva, ničesar mu niso storili. Izdali so bili proti njemu svoj čas pač tiralicu, ki ga dolži, da je storil žaljenje veličanstva in veleizdajstva in hujškanja za odpad od države in kdo ve, kaj še vse — a zdaj ga niso čisto nič nadlegovali, kaj še, da bi ga bili aretirali. Prav smešno je brati nemške liste. Da je bil prihod grofa Bobrinskega pravzaprav le velikanska provokacija, tega seveda ne taje, ker se to tajiti ne da, a zanimiveje je videti, s kakšnimi zvijačami se sučejo nemški listi okrog te stvari.

Naposled je pa le in ostane samo to resnica: grof Bobrinskega niso zaprli, ker imajo prevelik respekt pred Rusijo.

† **Avstrijski strah pred — Nemci!** V dunajski korespondenci »Die Information« čitamo ta-le izliv prestrašene avstrijske duše: »Kapitalisti, industriji, trgovski potniki, kulturni in gospodarski inženirji, stavbeniki in graditelji se gneto v pred-sobah srbskih ministrov in vsi ti so skoraj brez izjeme Nemci iz »rajha«. Nemški Drang nach Osten si morate sedaj enkrat pri nas pogledati!« je nam rekel te dni neki srbski parlamentarec, ki je po privatnih poslih prišel k nam v Avstrijo. In res, težnja Nemcev iz »rajha«, da bi se vgnezdili v Srbiji in da bi se čim najbližje prilili k izvorim njenega novega blagostanja, je tako presenetljivo velika in naravnost sramotna za nas, ki se nahajamo v nevarnosti, da se bomo morali umakniti docela praznih rok. Dočim še mi vedno mislimo, da moramo s srbsko mejo z nabito puško v rokah stražiti, nam Nemci iz »rajha« pred nosom okupirajo Srbijo!« — Tako joče in tarna »Die Information«, ki notorično stoji v najintimnejših zvezah z merodajnimi avstrijskimi vladnimi krogi. Naši vladni činitelji torej pretakajo grenke solze, ker v Srbiji Nemci iz »rajha« izpodirajo Avstrijce, kar jih pa čisto nič ne moti, da bi ne proglašali za veleizdajo, ako si hočejo na primer Slovenci preskrbeti v Srbiji kosček belega kruha. Najpoučnejši zgled — razpust »Slovenskega kluba«! Zares — dunajska modrost je modrost čisto posebne vrste, ki razume pod imenom Avstrijce samo naše ljube sodržavljane nemške narodnosti!

† **O vodiški Johanci** piše tudi »Crkoven Vestnik«, glasilo bolgarskega sv. sinoda v Sofiji. Članek o Johanci nosi naslov »Novija katoličeska čudesa«. V članku je popisano delovanje »svete Johance«, njene zveze z reškimi kapucini in s škofoma Jegličem in Stadlerjem ter orisano stremenje katoliške duhovščine, da obdrži s takšnimi »čudeži« preprosto ljudstvo v svojih rokah in v svoji oblasti. Kakor se vidi, je vodiška Johanca z njenimi pomagači — reškimi kapucini in s škofom Jegličem »zaslovela« že po vsem svetu.

† **Pravda ljubljanskih občin zaradi dolenjskih železnic.** V soboto se je vršila na Dunaju v drugi inštan-ci obravnava o pravdi mestne občine ljubljanske proti dolenjski železnici zaradi delnic. Razsodba bo izdana pismeno.

† **Promocija.** Dne 7. t. m. je bil na češki univerzi v Pragi promoviran doktorjem prava g. Riko Fux. Čestitamo!

— **„Kristalni zamašek“.** Danes smo začeli priobčevati prevod enega najbolj senzacionalnih francoskih romanov »Kristalni zamašek«, ki je doživel nešteto izdaj in je preložen na vse mogoče jezike. Ta roman je tako zanimiv, dejanje tako velevredno in zabavno, da ni kmalu dobiti dela, ki bi se mogel s tem primerjati.

Javno predavanje „Akademije“. V sredo, dne 11. februarja priredi »Akademija« javno predavanje. Predaja g. prof. dr. Fr. Ilesič o temi Čehoslovani. (Medsebojno razmerje Čehov in Slovkov). Lokal: Mestni dom. Začetek ob 8. zvečer.

— **Pogreb sodnega nadsvetnika gosp. Frana Višnjikarja,** ki se je vršil v soboto popoldne, je bil eden najlepših pogreblov, kar smo jih imeli v zadnjem času v Ljubljani. Pogrebni sprevod se je razvrstil pred hišo, kjer je pokojnik stanoval v zadnjem času in sicer v Nunski ulici št. 17. in se je pomikal po Bleiweisovi cesti, mimo Narodnega doma do pošte, po Dunajski cesti, Sodni ulici in naprej na pokopališče pri Sv. Križu. Udeležba pogreba je pokazala, kako priljubljen je bil rodoljubni mož povsod, kjer je deloval. Poleg sorodnikov, katerih lepo število je prišlo tudi iz njegovega rojstnega kraja, iz Brezovega pri Sv. Križu pri Litiji, so se udeležili pogreba tudi številni prijatelji njegovi iz Ribnice, kjer je služboval Višnjikar 24 let. Iz Ribnice je prišel tudi Sokol z zastavo. Pred krsto in na krsti pokojnika je bilo številno vencev, med temi venci rodbinski, Sokola Ljubljane, Čitalnice, Mestne hranilnice ljubljanske in rodbinski venci rodbin dr. Ivan Tavčarjeve, Verbašove in Plantanove. Pri pogrebu so bili zastopani med številnim občinstvom skoro vsi uradi ljubljanski. Zastopniki so bili klub slovenskih naprednih deželnozbornskih poslancev, klub naprednih občinskih svetnikov mesta Ljubljane, deželna vlada, deželni odbor, razni deželni uradi, sodišče, davkarija, okr. glavarstvo, razne šole, odvetniška in notarska zbornica, mestni magistral, profesorsko društvo, Čitalnica, razna kulturna društva, Sokol Ljubljana z zastavo, naše vrlo narodno žensstvo in mnogo drugih. — Pogreb je izvršil s strogo

točnostjo in v najlepšem redu prvi slovenski pogrebni zavod Josip Turk.

— **Svarilo pred nakupom in prodajo vina od tvrde Giacomo Bovi v Rivi na Južnem Tirolskem.** V drugi polovici pretečnega meseca je neki Giacomo Bovi, vinski trgovec v Rivi, prodajal v Ljubljani in ljubljanski okolici dvoje sladkih vin pod imenom »Moscatello« in »Vino Santo di Castel Toblino« po 80 v, odnosno po 2 K 50 v liter, in sicer kot zajamčeno pristna vina. Dognalo se je pa uradno, da obe vrsti nista niti z vinom zmešani, marveč popolnoma umetno napravljeni pijači (Kunstwein). Zlasti takozvano »Vino Santo« (sveto vino), je prav dobro ponarejeno, tako, da lahko vsakega prevvari. Ker je prodaja takih, umetno napravljenih pijač, glasom novega vinskega zakona z dne 12. aprila 1907, državnega zakona št. 210, pod kaznijo prepovedane, in ker je proti prodajalcu Bovi vključil položiti večje kavicije pri tukajšnjem deželnem sodišču (Bovi je bil namreč vsled te sleparije nekaj dni tu aretiran) uvedena sodnijska preiskava, se opozarjajo vsi oni naročniki na Kranjskem, ki so naročili in dobili gori navedeno pijačo, bodisi v steklenicah ali v sodčkih, naj jih nikar več ne točijo, ter da takoj pismeno ali ustmeno sporočijo naravnost c. kr. kletarskemu nadzorniku Fr. Gombaču v Ljubljani množino dobljene in dosedaj prodane pijače ter eventualno s to narobno združeno škodo. Pa tudi tozadevnih računov ni treba poravnati, čeravno bi mogoče Bovi to zahteval. Istotako se mu ne smejo te pijače vračati.

V Domžalah je hišo št. 62. z vsemi pripadajočimi parcelami kupila od g. Kastelica gospa Marija Zvokelj, veleposelstnica iz Dolenj za 34.000 K. Gospa Zvokelj je taša g. Flerina ml. iz Domžal.

Letošnja zima je privedla iz severnih krajev mnogo gostov, katerih ni običajno vsako leto. Med živalstvom je revščina, ker nima hrane. Ob parobkih gozdov, krajev vasi in ob Krki je polno življenja. Nad Krko se vozijo jate rac in gosi. Lovci imajo lahko mnogo zabave. V nekaterih krajih lažijo dan na dan za divjimi gosmi in so nevdružni za pečjo. Zdi se jim potreba kot lov na sloke. Od Otočke navzdol se ob Krki nahaja neka divja gos, ki je dobla že 21 strelcov, pa še vedno jim kaže fige. Ta tem bolje vabi. Lovci so izvrstni, a ne znajo sami, kako čudna gos je, da ne pade. Ž njo imajo mnogo zabave in smeha.

Sankaška tekma v Bohinju je včeraj proti pričakovanju nenavadno krasno uspela in prištevati jo je med najlepše športne prireditve te vrste na Kranjskem. Prvenstvo Bohinja si je priboril g. Janko Skale (Ljubljana) v času 1:25, 2. drugo mesto gosp. Ivan Logar (Bohinjska Bistrica) v času 1:29, 6. in tretje g. Anton Jelenec (Tržič) v času 1:30, 2. Tekmovalcev je bilo 8 in proga 1200 m dolga. Glavna vožnja 1200 m: 15 tekmovalcev. Prvo darilo je dobil gospod Ivan Slavec (Jesenice) s časom 1:32, 2. drugo g. Janko Kelec (Ljubljana) s časom 1:33, 8. in tretje g. Josip Salberger (Tržič) s časom 1:35, 9. — Damska vožnja: 800 metrov; 12 tekmovalk. Prvo mesto si je priborila g. Mici Böche (Trst) s časom 53, 8. sekund, drugo mesto g. Staša Bežek (Ljubljana) s časom 54, 9. in tretje g. Andreja Wöfling (Bled) s časom 56, 2. Tekma Primorcev: 800 m; 26 tekmovalcev. Prvi je bil g. Edmund Bevc (Trst) s časom 50, 8. drugo g. Giuro Tornari (Gorica) s časom 52, 9. sekund. Tekma dvosedeznikov 1200 m: 10 parov tekmovalcev. Prvo mesto sta si priborila Bežek-Skale (Ljubljana) v času 1:28, 4. drugo g. Mencinger-Bernard (Jesenice) v času 1:31, 6. in tretje Ravnik-Pintar (Gorica) v času 1:32, 3. Tekma junorov: 1200 m; 23 tekmovalcev. Prvi je bil Filip Bernard (Tržič) v času 1:31, 3. drugi g. Josip Vidmar (Tržič) v času 1:35, 1. in tretji g. Juri Ravnik (Bohinjska Bistrica) v času 1:35, 2. Natančnejše poročilo sledi.

Kinematograf „Ideal“. Visokost incognito, krasna veseloigra Nordisk film Co. v dveh dejanjih dosegla je včeraj pri prvi uprizoritvi sijajen uspeh. Smeha je bilo brez konca. Tudi drama v treh delih »Krotilec levov« je prvovrstna in dopada vsestransko. — V torek 10. t. m. do petka 13. vlezanimi posnetki iz krvavih, uničujočih in strašnih bojov med Grki in Botgari »S fotografskim aparatom na bojišču«! Predstave se vršijo vsaki dan ob 3., 4., 5., 6., 7., 8., in 9. Ta serija vsebuje naravne slike, ki so dosedaj edine te vrste in so dosegle rekord kinematografskih proizvodov.

Mraz je včeraj popolnoma popustil in smo imeli prav prijetno vreme, zaradi tega je pa poletelo mestno občinstvo v razne bližnje in oddaljene kraje. Izletniki pripovedujejo splošno, da je po Gorenjskem mnogo toplejše, kakor v Ljubljani. Iz

šmarne gore so nekateri že prinesli teloh, kar nam daje pač upanje, da smo najhujšega mraza letos menda vendar že rešeni.

Nesreči. Včeraj si je pri sankanju zlomila desno nogo gđca. Ana Mehlova. — V soboto popoldne je pa na dvorišču na Dunajski cesti št. 64 hlapec Mihael Kraljič spodrsnil ter si pri padcu prebil pod levim kolonom kost. Oba so prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnico.

Nezgodil. Ko je tesar Matija Valentinčič te dni podiral pri cerkvi sv. Jožefa nek oder, mu je padel za vrat tram ter ga podrl na tla. Valentinčič je dobil na glavi in desni roki znatne poškodbe. — Na Južni železnici je šel sprevodnik Franc Gnezda iz železniške delavnice po stopnjicah, kjer mu je spodrsnilo, da je padel ter si izpahnil desno nogo.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. dr. Ant. Švigelj, odvetnik v Ljubljani 5 K iz kazenske poravnave Ljovnik in Bernik ca. Zdežar. — C. M. podružnica v Nabrežini je poslala iz nabiralnikov in sicer pri Rusbahu 20 K 21 v, pri Nemcu 15 K 22 v, pri Cahariji 3 K 24 v, skupaj 38 K 67 v. Ga. Amalija Ogrizek na Trojanah je poslala 15 K 80 v, katere je nabrala pošiljateljica in gđc. Cika Konšekova v veseli družbi v narodni gostilni Konšekovi. Krepkim poselnim narodnim pozdravom potencirane odzdrave in zahvale! — Gdč. Minka Zupančič v Višnji gori je poslala 6 K 14 v, katere je nabrala na predpustni veselici dne 1. t. m. pri Kamenčanu. Povodom smrti ustanovitelja trgovske tvrde g. Jos. Brussa izročila je tvrda Anton Krisper v Ljubljani po svojem poslovdnji g. Josipu Platner, mesto venca 20 K, dar družbi sv. Cirila in Metoda. G. P. Keržič v Postojni je nakazal 7 K, katere so darovali Postojnčani povodom Pegoudovega poleta v Trstu. Ob zaključku »Pipčarskega kluba« dne 1. t. m. nabralo se je 7 K 32 v v Škofljici, vsoto je poslala gđc. Vida Ogo-relec.

Društvena naznanila.

Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani priredi v soboto, 14. februarja v veliki dvorani Narodnega doma plesni venček. Vstop tudi brez vabila dovoljen. Toaletna promenada. **Sokolska župa Ljubljana I.** Župni občni zbor se vrši v nedeljo, dne 15. t. m. ob pol 4. popoldne v društvenih prostorih Sokola I. Trg Tabor.

Napredno politično in gospodarsko društvo za I. mestni (Poljanski) okraj ima svoj občni zbor v četrtek, 12. februarja ob 7. zvečer v gostilni g. Kozaka (pri Strajselnu), Poljanska cesta št. 21. Odbor vabi vse člane, da se občnega zbora zanesljivo udeleže.

Kovinarska zadruga je imela v soboto zvečer v restavraciji pri Kavčiču, Privoz 4 prijateljski sestanek, namenjen poglobitvi medsebojnih stikov in ustvaritvi dobrih odnošajev napram drugim sorodnim obrtim. Udeležba bi bila lahko mnogo večja ter bi bila prišla potem lahko na razgovor razna strokovna vprašanja. Sestanka se je udeležil tudi deželni poslanec g. inženir pl. Šuklje.

Klub slovenskih kolesarjev »Ilirija« v Ljubljani je imel včeraj svoj prvi redni občni zbor v restavracijskih prostorih restavracije g. Goršeta pri »Novem svetu«. Zborovanje, ki je bilo dobro obiskano, kar kaže, da se slovenski kolesarji vrlo zanimajo za svoj klub, je vodil predsednik kluba g. Davorin Stopar. V kratkem pozdravnem nagovoru je orisal predsednik v kratki sliki delovanje kluba o katerem je poročal pozneje podrobneje tajnik kluba. Izrekel je javno posebno zahvalo za izredne zasluge, ki so si jih pridobili za klub trdki Gorec v Ljubljani, ki je pristopila h klubu kot prvi ustanovni član in sploh vedno šla klubu na roke, tajniku g. Kramarju, tvrdkama Čamernik in Jax v Ljubljani in g. dr. Demšarju. Iz tajniškega poročila, poročevalca g. Kramar posnamemo, da je štel klub v letu približno 65 rednih, dalje po enega ustanovnega in podpornega člana. Klub je priredil tri izlete in sicer na Vrhniko, na Bled in v Kamnik in prvo kolesarsko dirko Ljubljana, odnosno Vič-Logatec in nazaj. Ta dirka je prav dobro uspela. Kot prvi so se odlikovali gg. Rebolj, Ogrin, Šega in Stopar. V celem se je udeležilo dirke, ki se je vršila dne 14. septembra 17 dirkačev. Klub je bil v stiku tudi z drugimi koles. društvi in se je udeležil po gg. Ogrinu in Rebolju tudi dirke, ki jo je priredilo slovensko kolesarsko društvo »Balkan« v Trstu za jugoslovansko prvenstvo v Avstriji. Klubova dirkača

sta dosegla na dirki lepe uspehe in sta dobila častne diplome. Blagajnikovo poročilo, poročevalca g. Fr. Stopar izkazuje 822 kron 46 v dohodkov in 563 kron 22 v izdatkih, torej 259 kron 24 v prebitku. Klubovo premoženje znaša s prebitkom, inventarjem in terjatvami skupno 811 kron 24 v. Na predlog pregledovalca računov g. Delacorde so podelili zborovalci blagajniku, odnosno celomu odboru absolutorij. Pri volitvi v odbor so bili voljeni z vsklikom za predsednika g. Davorin Stopar, za podpredsednika g. Joso Gorec, za odbornike gg. Kramar Jos., Stopar Fran., Potokar Adol., Delacorda Ivan in Šimenc Jakob. Za namestnika gg. Krapeš Milko in Ogrin Franc; za reditelja gg. Škoda Jože in Nosan Fran in za pregledovalca računov gg. Pakiž Iv. in Macher Gašper. Po volitvi se je razvila živahna debata o internih zadevah in o raznih važnih predlogih v prid klubu in slovenskim kolesarjem, kakor glede prehoda v Italijo, glede proste poti za kolesarje na levem hodniku Dunajske ceste zunaj mesta in obnovitve tozadevnih napisnih desk, katere je odstranila bržkotne zlobna roka in druge za kolesarje važne zadeve, katere klub posameznikom vedno rad pojasni. Zborovanje je zaključil predsednik s splošnim pozivom na člane in na vse slovenske kolesarje, da se združijo k močni organizaciji, pri kateri bo imel vsak kolesar izdatno zaslanbo.

Iz Šiške. »Vodnikove besede« so prirejale Čitalnice širom slovenske zemlje od l. 1863. dalje vsako leto. Izrednosvečano je častila ljubljanska Čitalnica ob Svečnici V. Vodnika z besedo in sijajnim plesom. Zadnja desetletja vzdržuje Vodnikovo slavje le še Sp. Šiška, da pri tej priliki pri naraščaju pozivlja spomin na ožjega rojaka, prvaka Balentina. Zvesta tej nalogi priredila je Čitalnica tudi včeraj (8. t. m.) pri »Kankertu« namena in imena vredno veselico. Na odru — okrašenim z ovenčano podobo V. Vodnika in društveno zastavo — je zbran številni pevski zbor pod vodstvom požrtvovalnega g. Petriča, ko nastopi g. Tavčar, da govori svoj de-viški prolog. Nalogo je izvršil brez pričakovanje dobro. Bil je to deklamatoričen, z mladeniškim čutom in pogodenim patozom prednašana povest o časih — pred 100 leti — ko je Napoleon ustvaril Ilirijo, z njo v Sloveniji obudil narodno zavest; ko je navdušil Valentina Vodnika tako, da mu je radost vskipela v rodoljubni spev: »Ilirija oživljena«, zaradi katere je bil prej zasluženi šolnik preganjan, sramotno odstavljen in beraško upokojen. Povest o Vodniku je treba zopet in zopet ponavljati, da se ne zabijo njegova dela in zasluge, vrline in goreče rodoljubje; da se ne pozabi njegovo trpljenje ravno in edino zaradi svoje plamteče ljubezni svojega naroda. V Valentinu Vodniku je vspodobljena zgodovina Slovencev. Tej prvi točki sledila je G. Ipavčeva »Ilirija oživljena«. Pesem je bila srečno odbrana, ker je vtisk slavnostnega govora še poglobila. Gdč. M. Škarjčevca je prevzela težko nalogo, deklamacijo S. Gregorčičevega speva: »Naš čolnič otimmo«. Spev je zelo obširen ter nudi toliko slik, da sme biti oni, ki ta čolnič, vključ nevarnostim, srečno otme, zadovoljen. Gdč. Minka je bila z pohvalnim aplavzom primorana se zopet vrniti na oder. To priznanje naj nadarjenemu cvetočo mladenko spodbuja k nadaljnjemu napredovanju v umetnosti deklamovanja. Pevski zbor zapel je programne točke: »Slovenski svet«, »Slovenec sem« in Žirovnikov »Venec narodnih pesmi«, ki je tako ugaljal, da so ga morali gg. pevci vsaj deloma ponavljati. Pred besedo in po isti je pohvalno sviral društveni tamburaški klub pod vstrajnim vodstvom g. Keržiča. Živahen ples je zaključil 36. Vodnikovo veselico v Sp. Šiški v popolnem zadovoljstvu druženikov in gostov. K dobremu razpoloženju je pripomogla tudi točna in skrbna postrežba sedajne gostilničarke.

Sokol v Novem mestu priredi v soboto, dne 14. svečana t. l. v tukajšnjem Narodnem domu »Ljudski ples«. Svira novi društveni orkester iz Ljubljane. Vstopnina za člane in njih rodbine 80 v za osebo, za nečlane po 1 K 20 v za osebo. Sokoli v kroju so prosti vstopnine.

Podružnica Boh. Bistrica »Zveze jugoslovanskih železnikarjev« priredi v nedeljo, dne 15. svečana v prostorih Grand hotela »Triglav« veliko veselico s koncertom, šaljivimi prizori in plesom ob pogrnjenih mizah. Cene jedi in pijače kot drugod. Narodna noša dobrodošla.

Sokol v Senožečah priredi v nedeljo, dne 15. t. m. ob 8. zvečer v restavraciji g. Iv. Mlakarja I. Sokolski ples, spojen z bogatim srečolovom in raznim drugim zabavnim sporedom. Pri plesu svira oddelek godbe-

nega društva iz Postojne. Prebitek veselice je namenjen za nakup manjšakega telovadnega orodja in drugih potrebščin, radi česar opozarjamo in vabimo že danes cenil občinstvo in bratska društva iz okolice na to prireditve.

Prosveta.

Deseti brat. Včerajšnji večer je zopet pokazal, kaj je našemu narodu Jurčič. On je znal poiskati med ljudstvom prave snovi, katerih moč in zanimivost vse do danes ni oslabela in obledela. Navduševali so naše očete in dandanes še vedno mikajo njihove sinove in hčere. Takšnega obiska, kakršen je bil včeraj, letošnja drama še ni doživela. Parter je bil do malega zaseden, balkon in galerija tudi in celo lož ni bilo toliko praznih kakor po navadi. Po odru se je gibal deseti brat, planil s svojo romantiko med dejanje zdaj z desne in zdaj z leve in se smejal nenadoma izza tihega grma, pa zopet izginil, kakor bi ga odnesla sapa. Igral ga je g. Skrbinek. Danilova najboljša vloga je zapiti graščakov brat Dolef. Postaren človek, zanemarjen na zunaj, ki pije in pije in se spominja veselih dijaških let s pivsko sentimentalnostjo, trajajočo eno ali dve minuti in nemudoma spet tonečo v veselju ali zaspanosti. G. Danilo igra tega simpatičnega človeka, ki mu žubore po glavi stare, klasične besede kakor odmevi neke lepše in sijajne dobe, s tako realistično, da človek ne vidi pred sabo igralca, temveč Dolefa samega. Gospod Povh se je potrudil s Krjavljem, kolikor je mogel. On je vesten igralec, ki ne zanemari znanja vlog, vendar sodi njegova komika bolj v stilizirane burke, kakor v »Desetega brata«. Tu nam je nudil g. Verovšek vse kaj drugega. Nekoliko trd in kretinjah, v besedah pa silno sladak ljubimec je bil g. Drenovec kot Kvas. Gdč. Gjorgjevičeva je bila lična in ljubezniva Manica. Omeniti treba še g. Juvana, ki je na odru živ in siguren, gospo Bukškovo, g. Pečka itd., ki so vsi pomogli igri k dobremu uspehu. Gosp. Štamcar je bil toli priazen, da je zapel kot gost vložko o starem pivskem bratcu. Ljubka je bila tudi Krivčeva Franica.

Razne stvari.

*** Ponesrečen zrakoplovec.** Pri Wanne na Vestfalskem je padel iz znatne višine zrakoplovec Blank. Potegnil so mrtvega izpod razbitega stroja. Vzrok padca ni znan.

*** Železniška nesreča.** Iz Londona poročajo, da sta trčila pri Netterigu dva osebna vlaka, ker sta prezrla stroje in vlakovodja zaradi goste megle distancne signale. Škoda je ogromna, vsi potniki so težko ali lahko ranjeni. Med potniki je bil tudi znani prijatelj nemškega cesarja lord Lonsdale.

*** Mednarodna konferenca za znanstveno raziskavanje Sredozemskega morja** ima letošnjo zadnjo sejo v Rimu v Grand hotelu pod predsedstvom kneza Monakovskega. Delegate konference je sprejel tudi kralj v posebni avdijenci. Prihodnja konferenca se vrši leta 1915. na Španskem.

*** Stavka eksportnih akademikov na Dunaju** se še vedno nadaljuje. Na zadnjem sestanku so sklenili dijaki, da ne bodo ovirali kolokvijev, ki se vrše 16. t. m. Glede nadaljnjega postopanja povodom otvoritve novega semestra bo določal poseben šod, ki ga bodo sklicali v to svrhu stajkajoči dijaki.

*** Eksplozije.** V Agiate je eksplodiral parni kotel v tovarni za barvanje sukna. Izmed 70 delavcev sta bila dva na mestu mrtva, 5 delavcev je težko in 20 lahko ranjenih. — V Novem Jorku je eksplodiral v neki tovarni bencin, 6 delavcev je popolnoma zgorelo, nad 20 delavcev je težko ranjenih. Eksplozija se je pripetila vsled neopretnosti.

*** Požar v železniškem predoru.** — Maščevanje roparjev. Iz Juareca poročajo v Novi Jork, da so znetili člani znane roparske družbe Castillo ogenj v predoru Cumbre. En vlak, ki je pripeljal v predor, je popolnoma zgorel. Na vlaku so bili samo železniški uslužbenci. Predor so zastražili vojaki, ki imajo nalogo, da ustrelje na prvi poziv vsakega, ki se približa predoru, ne da bi se javil in legitimiral pri straži.

*** Austro-Americana, Trst.** Odhod parnikov: »Oceania« 11. februarja v Novi Jork; »Sofia Hohenberg« 11. februarja v Patras, Almeria, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo in Buenos Aires; »Kaiser Franz Joseph I.« dne 14. februarja v Novi Jork; »Francesca« 18. februarja v Patras, Almeria, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo in Buenos Aires; »Belvedere« 21. februarja v Novi Jork.

*** Dunajski župan znan dr. Weiskirchner** je vložil proti odpuščanju magistratnemu uradniku na Dunaju kazensko ovadbo, ker je obdolžil uradnik na nekem shodu župana, da je kriv volilne sleparije. Obenem je pa tudi na to vložil magistratni ravnatelj dunajski Appel kazensko ovadbo proti vratarju plinarne Gutu, ker je ta priznal, da so magistratni uradniki in tudi on zakrivali razne volilne sleparije.

*** Zločin verskega blaznega.** V Staffeldu na Brandenburškem je umoril ponoči v verski blaznosti trgovec Herman Engel svojo ženo, 15-letnega sina in 13letno hčerko. Pobil jih je s težkim železnim drogom. Nato je težko ranil z nožem najmlajšega sina, poklical rešilno društvo in zaklal samega sebe. Najmlajšega sina bodo rešili. Engel je pripadal neki prav pobožni verski sekci in je sam poučeval verouk.

*** Strahovi.** V Zemunu je aretirala policija osem oseb, ki so na sumu, da so srbski volhuni. Aretirali so tri srbske podanike, tri avstrijske Srbe in dve avstrijski Srbkinji. Aretirance so izročili vojaški oblasti, ki vodi preiskavo v svojem delokrogu. Pravijo, da bodo aretirali v kratkem še več Srbov in da so odkrili veliko in zelo nevarno srbsko volhonsko družbo, ki dela v prid Srbiji. — Policija v Zemunu je našla ob obrežju Donave 7 skateli dinamita, katerega so poslali bržkotne Srbi Avstriji. Dinamit je izročila policija avstrijskim vojaškim oblastem v Zemunu. Sumijo, da so škati je nastavili Srbi, ki so prišli preko zamrznjene Donave na avstrijsko obrežje in se zopet po isti poti vrnili.

*** Ameriške vesti.** Šolska oblast v Cincinnatiju je sklenila, da zviša učiteljskim plače in jim podeli iste pravice kot jih imajo učitelji. — V Clevelandu se je ustrelil japonski dijak Masutssi, ker se na noben način ni mogel naučiti angleškega jezika. — V Chikagu je veliko slovenskih delavcev in delavk brez dela. V eni tovarni za slaničke je 42 Slovencev. Vsled slabe plače so pričele slaničkarice razen petih stavkati. Stavka še ni končana. Pridružile so se jim tudi delavke drugih narodnosti. — Umri je v Etna Slovenec Fr. Dragina. Bil je 12 let v Ameriki in zapušča vdovo in 5 otrok. — V Valleyju je umrl 61letni Franc Trampuš, doma iz Medvoda na Gorenjskem. Mož je bil 14 let v Ameriki. — V Steeltonu pa je umrl 31letni Anton Paik, doma iz Gabrja na Dolenjskem. V Ameriki zapušča soprogo in tri otroke.

*** Sramotna statistika.** V »Berl. Tagbl.« je citati: Od 1. januarja 1913. do 1. januarja 1914. sem zbiral podatke o trpinčenju otrok. To se pravi: zbiral sem poročila o sodnih obravnavah zaradi trpinčenja otrok. Nabral sem celo knjigo. In če sedaj berem ta hladna, grozna poročila, ne vem nič več o materinih očeh, ki se v sreči utrudijo bedit ob malih posteljah. Vse vesele barve iz otroškega življenja so izginile. V letu 1913. je bilo v Nemčiji trpinčenih 10.546 otrok. Toliko slučajev je prišlo na dan, je prišlo pred sodišče. Koliko jih je pa še, ki niso prišla pred sodišče. In kakšna orodja so igrala pri teh 10.546 mučenikih hudodelsko vlogo: goreče svetilke, kladiva, podkovani čevlji, železni lonci, igle, škarje, knjige, jermena in sekire. 10.546 otrok je krvavelo iz nešteti ran. Kako se reži ta številka. Peklenska bolest diha iz nje. V duhu jih vidim teh 10.546 otrok v procesiji: dolga je 20 milj in traja štiri ure. — To je pač strašna slika, ki nam pred očuje vso nemško surovost. Italijanu, ki je surov z živalmi, se to vedno očita — Nemec pa je surov in neumljen z lastnimi otroci. 10.546 sodnih slučajev v enem letu zaradi nečloveškega trpinčenja otrok — to je zverinsko.

Telefonska in brzojavna poročila.

Stajerski deželni zbor.

Gradec, 9. februarja. Sedaj je gotovo, da se sestane stajerski deželni zbor v torek, 17. t. m. h kratkemu zasedanju, ki bo trajalo do konca februarja, da reši proračunski provizorij, sklepa o resolucijah glede lokalno-železniškega programa ministrstva, dovoli nekatere subvencije in uredi manjše gospodarske zadeve. Vprašanje zvišanja učiteljskih plač ne bo prišlo v razpravo. Deželni odbor je danes sklenil realizirati od deželne zbornice sklenjeno posojilo 10 milijonov kron pri Stajerski eskomptni banki in češki banki Union po kurzu 92:28 in po 4 1/2%.

Skupni ministrski svet.

Budimpešta, 9. februarja. Dne 28. t. m. se vrši skupna ministrska konferenca, ki bo pripravila gradivo za prihodnje delegacije, ki se sestanejo

še po Veliki noči, najbrže 15. ali 16. aprila v Budimpešti.

Avdijenca.

Dunaj, 9. februarja. Cesar je včeraj sprejel v dolgi avdijenci ministrskega predsednika grofa Stürgkha, ki mu je poročal o političnem položaju.

Češka obstrukcija v državnem zboru.

Praga, 9. februarja. Glasilo češkega konservativnega veleposlavlja »Hlas Naroda« se izreka odločno proti obstrukciji čeških agrarcev v poslanski zbornici. List je mnenja, da obstrukcijska taktika češki politiki samo škoduje.

Češko - nemška pravna pogajanja.

Praga, 9. februarja. V soboto so se vršila tu pogajanja čeških narodnih socijalcev. Kljub protiahtilnosti radikalnega krila se bodo udeležili narodno-socijalni poslanci češko-nemških pravnih pogajanj.

Gališka volilna reforma.

Lvov, 9. februarja. Za danes dopoldne je bil sklican ukrajinski deželnozborni klub. Nekaj radikalnih ukrajinskih poslancev hoče odložiti svoje mandate zaradi popustljivosti predsedstva kluba, vendar je gotovo, da bo večina zadovoljna s sklepi predsedstva. Prihodnja seja gališkega deželne zbornice bo v četrtek.

Konferenca dalmatinskih škofov.

Zadar, 9. februarja. V petek in soboto je zborovala tu konferenca dalmatinskih škofov, ki se je bavila tudi z vprašanjem slovenskega bogoslužja ter sklenila poslati tozadevno natančno poročilo na Vatikan.

Szent Istvan.

Reka, 9. februarja. Remorkerji vojne mornarice bodo spravili te dni novi dreadnought Szent Istvan v Pulj, kjer pride v dok, da ga preiščejo, če ni trpel vsled spuščanja v morje.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 9. februarja. Upravni odsek državnega zbora je sprejel zakonski načrt glede razdelitve volilnih okrožij v splošnem in v detaljih.

Budimpešta, 9. februarja. Ogrski državni zbor bo razpravljaj 20. t. m. o interpelaciji glede pogajanj grofa Tisze z Romuni. Grof Tisza je včeraj izjavil, da je tozadevno izrekel že zadnjo besedo, iz te izjave se sklepa, da stoji pogajanja sila neugodno.

Koze v Budimpešti.

Budimpešta, 9. februarja. Minister Gilanyi je zbolel za kozami, istakotko tudi 5 poslancev. Koze nastopajo v Budimpešti epidemično.

Afera ruskega naučnega ministra.

Petrograd, 9. februarja. Afera ruskega naučnega ministra Kasa, ki je zapleten v ljubavno razmerje z ženo člana državnega sveta Denisa, je imela žalostne posledice. Oba Denisova sina, ki sta zasačila svojo mater v tete à tete z ministrom, sta sklenila vzeti si življenje. Napisala sta proti ministru obdolžilna pisma na vse državne urade in mlajši sin se je že ustrelil. Starejšega je obvaroval oče pred samomorom ter ga da policijsko nadzorovati.

Svedska.

Stockholm, 9. februarja. Povodom manifestacije kmetov in kraljevega govora pred kmečimi delegati so sklicali socijalni demokrati protestno zborovanje, ki je sprejelo resolucijo, ki se neha z besedami: Nobeden nad, nobeden poleg ljudskega zastopstva.

Mehika.

Berolin, 9. februarja. »Lokalanzeiger« poroča iz New Yorka: V Mehiki vlada veliko razburjenje. Vladno palačo je zasedlo 2000 vojakov. Na strehah sosednjih poslopij so postavljene strojne puške. Baje bo prišlo do odločilnih bojov. Feliks Diaz hoče baje provzročiti vojaško revolto proti Huerti.

New York, 9. februarja. V mestu Mehiki je izbruhnila prava revolta. V Sant Jagu so se uprli jetniki, v Tampicu se vrše boji. Vstaške čete so zažgale v nekem predoru tovorni vlak in spustili potem v predor polno zaseden osebni vlak. Vstaški vodja general Villa se je proglasil na severu Mehike za predsednika.

Portugalska.

Lizbona, 9. januarja. Senatorji in poslanci unije so sklenili s skrajnimi sredstvi pobijati kabinet Machado.

Angleški dementiji.

London, 9. februarja. »Reuterjev urad« dementira vesti, da bi se hotel prestolonaslednik princ Wels zaročiti z grško princeso Heleno.

London, 9. februarja. Vesti, da namerava angleška raljevska dvojica po posetu v Parizu obiskati tudi avstrijski in ruski dvor, se uradno dementirajo.

Dogodki na Balkanu.

Albanija.

Rim, 9. februarja. Nepotrjene vesti pravijo, da sta Avstro-Ogrska

in Italija pripravljene dati princu Wiedu 10 milijonov preduma na posojilo, če odpotuje takoj v Drač. Knez Viljem I. bo obiskal prihodnje dni Dunaj in Rim ter bo došel v Drač na pustni torek.

Berolin, 9. februarja. Princ Wied je sredi odpotovanja v Rim, kjer ostane dva dni, nato pride na Dunaj in se vrne okrog 15. t. m. v Postdam, kjer bo sprejel albansko deputacijo. Princ Wied je sporočil veleposlanikom, da sprejme kandidaturu za albanski prestol. Njegova oficijozna izjava se sporoči veleposlanikom v Londonu in se njegova kandidatura tudi v Londonu oficijozno razglaši. Takoj nato se odpelje princ Wied čez Dunaj in Trst v Drač, kjer se baje vrše že velike priprave za njegov sprejem in prihod.

Berolin, 9. februarja. Princ Wied je dobil oficijozno obvestilo, da sta Avstrija in Italija pripravljene dati 10 milijonov. Princ Wied pride v Drač najkasneje koncem februarja.

Srbija in Grška.

Atene, 9. februarja. Srbska in grška vlada sta se sporazumeli, da naj posebna mešana komisija uredi še nerešena gospodarska vprašanja med obema državama, zlasti vprašanje posebnih privilegijev za srbsko trgovino v Solunu na ta način, da se določi za srbsko blago posebno carinsko okrožje.

Bolgarska.

Belgrad, 9. februarja. Bolgarski poslanik Čaprašikov je došel včeraj sem.

Sofija, 9. februarja. »Večerna Posta« piše, da je sivočasno zavzete Sofije po Romunih preprečil samo avstrijski cesar, ki da je poslal romunskemu kralju posebno brzojavko, da naj odneha.

Bolgarska in Turčija.

Carigrad, 9. februarja. Vojni minister Enver paša je došel včeraj v Odrin, kjer se sestane z bolgarskim ministrskim predsednikom Radoslavovom.

Grška in Turčija.

Atene, 9. februarja. Uradno se zatruje, da je turški poslanik Galib beg izjavil, da Turčija za nobeno ceno ne pusti Grški otokov Kios in Mitilene. Če bi hoteli oba otoka kljub temu dati Grški, se bo začelo trpinčenje Grkov v Mali Aziji. V Atenah je napravila ta izjava sila neprijeten vtis in izzvala veliko razburjenje.

Gospodarstvo.

Pol milijarde ogrskega državnega posojila.

Pri banki Rothschild na Dunaju so se vršila v soboto zaključna pogajanja s konsorcijem za ogrsko državno posojilo. O tej konferenci je bil izdan sledeči komunik: Pogajanja med ogrskim finančnim ministrom dr. Teleszkijem in Rothschildovim konsorcijem so končana. Izda se 4 1/2% posojilo v znesku 500 milijonov kron, ki se amortizira v 60 letih in ima stalni kurz napram tujim valutam. Konsorcij prevzame od tega posojila 375 milijonov fiksno in 125 milijonov v opcijo. Od tega dohodka se porabi 125 milijonov kron za izmno 1. julija t. l. in 1. januarja 1915 zapadlih 4 1/2% ogrskih državnih zadolžnic, ostanek se porabi po večini v opcijske svrhe. Z ozirom na to in da se ugoti smeri denarnega trga, je izbral ogrski finančni minister to pot obliko amortizacijskega posojila. Odplačevanje se bo vršilo potom enakih polletnih anuitet, začeti od šestega leta in ne bo mogoče posojila tekom prvih 10 let, torej do 1. marca 1925 odplačevati. Londonska banka N. M. Rothschild in sin je prevzela že v naprej od konsorcija proti fiksne račun 3 milijone funtov z odgovarjajočo nadaljno opcijo ter bo izvedla v Londonu javno subskripcijo. Ostali znesek 400 milijonov kron se razporedi 24. februarja t. l. v Avstro-Ogrski, Nemčiji, Holandski, Belgiji in Švici v subskripcijo. Prvih do dolgih letih se bo torej udeležil zopet londonski denarni trg subskripcije ogrskega državnega posojila.

— Na deželni gospodinski šoli na Vrhniki se prične v ponedeljek, dne 30. marca t. l. celoletni gospodinski tečaj za gojenke iz vrhniskega in sosednjih okrajev. Tečaj se vrši tako, da prihajajo gojenke v polnem času po dva, v zimskem času po tri dni vsak teden z doma v šolo. Poučujejo se gojenke v kuhanju, šivanju, pranju, likanju, vzgoji, živinoreji in mlekarstvu, vrtnarstvu, gospodinskem računstvu itd. Pouk je brezplačen. Gojenke plačujejo le za hrano vsak dan, kadar so v šoli, 60 vinarjev. Prošnje za sprejem je vlagati, opremljene z zadnjim šolskim spričevalom najkasneje do 18. avgusta t. l. na vodstvo deželne gospodinske šole na Vrhniki.

Darila.

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so v času od 10. januarja do 3. februarja 1914 darovali: 120 K: dr. Anton Primožič, dvorni svetnik in dež. šol. nadz. v Zadru (100 K ust.); 50: zadnji ost. čist. dob. knaj. konc. od 12. nov. 1913; 40 K: Kmetaka posojilnica na Vrhniki; po 20 K: dr. Frid. Ploj, senatni predsednik na Dunaju, Ivan Nep. Murovec, ž. k. dekan v Crničah, Jadranska banka v Trstu, Okrajna posojilnica v Krškem in dr. Janko Babnik, min. svetnik na Dunaju; 16 K: zbirka gđ. Vite Ogo-relec in Mare Hafner na Škofljici; po 10 K: Ivan Ogrin, stavbni mojster v Ljubljani, Jos. Globočnik v Železnikih, dr. Lovro Požar, gimn. ravnatelj v Ljubljani, Zupanstvo industr. kraja Ajdovščina, dr. D. Treo, odvetnik v Gorici, dr. Jos. Jelenec, zasebnik, in dr. Pavel M. Valjavec, odvetnik, oba na Dunaju, dr. Fr. Horvat, notar v Brežicah, Franc Žužek, nadinženir v p. v Gradcu, dr. A. Lavš v Splitu, dr. Josip Vilfan in dr. Janko Savnik, odvetnika v Trstu, Franc Kušar, nad-zupnik v Mengšu, Franja Picek v Ribnici, Martin Ogorevc v Konjicah, dr. Martin Ehrlich, prof. bogoslovja v Celovcu, dr. Otm. Krajec, mestni fizik v Ljubljani, Anton Reich, ravnatelj v Gradcu, M. Kolar, stolni dekan v Ljubljani in dr. Franc Kos, profesor v p. v Gorici; 8 K: Mica Mladič na Dunaju; 6 K: dr. Janko Kernik, ravnatelj Kmetake posojilnice v Ljubljani; po 5 K: Evgen pl. Terbuhočič na Vel. Liki, Anton Svetina, notar v Pliberku, Minka Hrašovec-Homan v Radovljici, J. Detiček, notar v Celju, Mih. plem. Lukanc, polkovnik v Ljubljani, Neim-novan Dnnažan (mesto konc. vstop-nine), dr. Albin Poznik, notar v Novem mestu, dr. Urban Lemež, odvetnik v Slov. Bistrici, J. Hutter, katehet v Celovcu, dr. Fr. Derganc, primarij Ljubljani, dr. P. De Franceschi v Gorici, Anton Šlamberger, notar v Kranju, Ivan Šorli, namestn. svetnik v Pazinu, Fr. Cerar, tovarna slaničnikov, Stob, Ivan Fortuna v Zatičini in dr. Rih. Jug na Dunaju; po 4 K: Matvejevič, Stefan Klun v Ljubljani, Anton Klotič-Sabladoski, dvorni svet, v p. v Trstu, Marija Pahernik, veleposelstnica na Vuh-redu, L. Schwentner, knjigar v Ljubljani; po 3 K: Franc Tiller, sodnik v Gornjem gradu, Angel Casagrande v Ajdovščini, Leopold Vožič, kaplan pri Sv. Vidu nad Gradcem, in Jos. Hribar v Beljaku; po 2 K: Josip Meden, pos. v Senožčah, dr. Matko Heric v Celju, dr. Ivan Tomažič, kn. šp. tajnik v Mariboru, J. Omers župnik v p. v Sežani, Fran Wisjan, izdelovalec voz v Ljubljani, dr. Fr. Kogoj na Jesenicah; po 1 K: Jakob Hribernik, dekan v Braslovčah, in dr. J. Arnejc, župnik v Zrelcu na Koroskem. Vsega 656 kron. Naj prejemajo vsi plemeniti darovalci odborovo toplo zahvalo za naklonjene darove! Odbor je v tekočem šol. letu razdelil med revne visokošolce že 4610 K in more nadaljevati delitev podpora le, če se ga spomnijo še novi dobrotniki visokošolstva. Darove naj se nakazuje ali po položnicah ali na naslov blagajnika: dr. Stanko Lapajne, odvetnik na Dunaju I. Bräunerstr. 10.

v Ljubljani.

vabi bratsko članstvo na svoj

redni glavni sestanek

ki se vrši

v torek, dne 10. februarja 1914

ob pol 9. uri zvečer v restavraciji »Zlatorog« (klub. soba).

Dnevni red:

1. Nagovor podpredsednika,
2. poročilo tajnika,
3. poročilo blagajnika,
4. poročilo delegata odbora »Sokol« II.,
5. poročilo gospodarja,
6. poročilo podnatačelnika,
7. volitve upravnega odbora,
8. raznoterosti.

Na zdar!

Odbor.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 9. februarja 1914.

Termini.		
Pšenica za apr. 1914.	za 50 kg	11.94
Pšenica za maj 1914.	za 50 kg	10.92
Rž za apr. 1914.	za 50 kg	8.59
Rž za oktober 1914.	za 50 kg	8.51
Oves za apr. 1914.	za 50 kg	7.73
Oves za oktober 1914.	za 50 kg	7.73
Koruzka za maj 1914.	za 50 kg	6.66

Dohodki in stroški „Družbe sv. Cirila in Metoda“.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca januarja 1914. sledeči promet:

I. Prijemki:	
1.) Redni prijemki:	
1.) Prispevki iz nabirajnikov	877 K 08 v
2.) Prispevki podružnic i. s.	
a) Kranjska 1548 K 22 v	
b) Stajarska 1665 „ 33 „	
c) Koroska „ „ „	
d) Primorska 1469 „ 81 „	
e) Niž. Avstr. „ „ „	
Skupaj	4683 K 46 v
2.) Razni prispevki	17671 K 60 v
Skupaj	23232 K 14 v
3.) Izredni prijemki:	
4.) Prispevki za obramb. sklad.	854 K 51 v
Skupaj	24086 K 65 v

II. Izdatki:	
1.) Redni izdatki:	
a) plače, remune-	
racije učiteljs-	
kega osebja,	
razniručni itd.	26546 K 90 v
2.) Izredni izdatki:	
a) naložbe na	
glavnico, ozir.	
obrambni sklad	1174 K 51 v
Skupaj	27721 K 41 v
Prejemki minus izdatki	3634 K 76 v

Opomba: Pri obrambnem skladu naloženi denarji in zapadle obresti so nedotakljiva glavica toliko časa, dokler ne dosežejo vplačani denarji 200.000 kron.

V Ljubljani, dne 1. februarja 1914.

Slovinci in Slovenke!
Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda.

Meteorološko poročilo.

Vreme nad morjem 300'2		Srednji uradni tlak 736 mm	
Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi
7. 2. pop.	740.7	-4.6	sl. jug.
8. 2. zj.	741.0	-3.8	sl. szah.
9. 2. zj.	741.7	-5.2	sl. szvzh.
10. 2. pop.	741.2	-3.3	sl. jvzh.
11. 2. zj.	741.5	-1.8	sl. szvzh.
12. 2. zj.	741.3	-6.9	sl. szvzh.

Srednja temperatura sobote -6.8°, norm. -10°, nedelje -0.0°, norm. -0.9°. Padavina v 24 urah 0.0 mm in 0.0 mm.

Zahvala.

Za vse premnoge dokaze srčnega sočutja in sožalja, o priliki nenadne smrti nepozabnega soproga, očeta, brata, strica, zeta in svaka, gospoda

Fran Kralja

profesorskega kandidata

in vsem udeležnikom pri pogrebu, ki so prihiteli od blizu in daleč v obilnem številu počastiti predragega pokojnika na potu k večnemu počitku, izrekamo tem potom najtoplejšo zahvalo.

Osobito se še prav iskreno zahvaljujemo prečastitemu duhovniku p. franciskanu za cerkveni sprevoz, občinskemu ooboru šišenskemu in gospodu županu Seidlju, občinskim odbornikom mesta Ljubljane, častitim gospodom profesorjem, šišenski čitalnici, društvu Sokol in strelskemu klubu za udeležbo pri pogrebu, kakor tudi vsem darovateljem krasnih vencev. Srčna hvala tudi pevskemu zboru šišenskemu za ginjaive nagrobnice. Srčno ginjaivo vsem ki so nas v urah bridkosti in žalosti tolažili in nam olajševali našo bolelost: srčna hvata!

SPOD. ŠISKA, dne 6. svečana 1914

Redbina Kralj-Javoršek.

DRUŽBA „P. WERNIG“ BOROVLJE, KOROŠKO.

LOVSKE PUŠKE. STRELJIVO. PO-PRAVILA. REVOL-VERJI. ITD. ITD. "CENIK 1914."

Naznanilo!

Vljudno naznanjam, da sem z današnjim dnem prevzel

fotografski atelije gosp. Julija Müllerja

v poslopju Ljudske posojilnice.

Zahvaljujem se tem potom vsem cenjenim odjemalcem za izkazano mi zaupanje kot večletnemu poslovođu imenovanega ateljeja, katerega hočem tudi nadalje voditi v splošno zadovoljstvo cenj. naročnikov.

Priporočam se z najodličnejšim spoštovanjem

Julija Müllerja naslednik

Franz Grubitz.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uredni listi današnje borze 9. februarja 1914

Dolgoročni posojila:	
4%, maleva renta	84.50 84.70
4 1/2%, maleva renta	89.05 89.25
3%, avstr. krona renta	84.75 84.95
4%, avstr. krona renta	83.95 84.15
4%, kranjsko deželno posojilo	89.00 89.20
4%, k. o. češke dež. banke	95.00 95.20
Srečke:	
Srečka iz 1. 1860 1/2	440.00 450.00
" " 1864	680.00 690.00
" " 1868	293.75 303.75
" " 1872	282.00 292.00
" " 1876	243.25 253.25
" " 1880	225.00 235.00
" " 1884	471.50 481.50
" " 1888	478.50 488.50
" " 1892	61.50 65.50
" " 1896	50.50 54.50
" " 1900	30.90 34.90
" " 1904	26.90 30.90
" " 1908	228.75 231.75
Glasila:	
Ljubljanski kreditni banki	406.00 410.00
Avstr. kreditnega zavoda	646.50 647.50
Dunajske banke družbe	540.00 541.00
Lužne železnice	108.40 109.40
Državne železnice	72.25 72.25
Alpine-Monten	823.25 824.25
Češke sindikorne družbe	330.00 331.00
Zivnostenske banke	228.25 228.25
Valute:	
Celinski	11.39 11.43
Marki	117.35 117.60
Franki	95.32 95.47
Lire	94.95 95.15
Rubli	252.75 253.75

Fini kartoni

za prodajalnico (Lagerkartons) se oddajo po 10 vin. takoj v

Amerikanski zalogi čevljev.

Stanovanje

z 2 sobama, predsobo in pripadki ter vrtom in vodovodom v kuhinji

se odda za maj termin

Hradečkova vas št. 74. Vpraša se pri Jernej Hlebš, Radečkova vas št. 54.

557

Odda se s 1. majem 1914 dovoljeda

gostilna in mesnica

v Ljubljani, Trnška cesta št. 11, nasproti tobačari tovarni.

Več se izve tam v I. nadstropju.

Stanovanje

z dvema sobama in kuhinjo se odda v novi hiši za maj.

Poizve se v Zarnikovi ulici 9. I. nadst. (Za novo cerkvijo sv. Jožefa).

Sveže prav dobro

jetrne in krvave klobase

vsak torek in petek.

Vedno fino praško blago, kakor šunke, razne salame, hrenovke, prekajeno meso in kranjske klobase pripravljamo

Jan Chalupnik, prekajalec, Stari trg št. 19, Ljubljana.

Sprojmo se takoj 14leten ali starejši

deček

sin poštenih staršev za učenje mesarske obrti. Učna doba 3 leta, vse prosto.

Ivan Bule, mesar, gostilničar in posestnik, Mirna, Dolenjske. 521

Hiša

se proda v Gostingu pri Gradcu tik električne postaje, nova, z malimi stanovanji, 10 let davka prosta, z velikim vrtom za 24.000 K. Obreštuje se po 6%. Takoj je plačati samo 1300 K. Električna razsvetljava.

Pojasniti daje iz prijaznosti ga. Periot, Trbovlje.

Trgovskega sotrudnika

in

učenca

sprejme trgovina z mešanim blagom

Oton Roman v Radovljici.

555

Huda zima je!

Kje se dobe

drva za kurjavo

suha bukova in mehka?

Dobijo se skozi celo leto vsak dan v največji zalogi veletrgovine z vsakovrstnim lesom

A. KOBİ

Ljubljana, Karolinska zemlja 22 pri Dolenjskem mestu.

Telefon št. 325. 548

Vabilo

k

VIII. red. občnemu zboru

„DOMA“

reg. delavske stavbene zadruge z ovoj. zavezo v Mariboru,

ki se vrši

v nedeljo dne 15. sveč. 1914 ob 10. uri dop. v sejni sobi Posojilnice v Mariboru (Narodni dom).

DNEVNI RED:

- 1.) Poročilo načelstva.
- 2.) Poročilo nadzorstva.
- 3.) Odobrenje letnega računa za l. 1913 in razdelitev čistega dobička.
- 4.) Volitev načelstva.
- 5.) Volitev nadzorstva.
- 6.) Volitev razsodišča.
- 7.) Čitanje revizijskega poročila Zadrugne zveze.
- 8.) Razni predlogi in nasveti.

Ako je prvi občni zbor nesklepen, se sklicuje po določili načelstva drugi, ki je pa sklepčen pri vsakem številu glasov.

554

Načelstvo.

Zastopniki

za prodajo vina vermet, marsala itd. za Kranjsko, Stajarsko, Korosko in Primorsko se sprejmejo proti visoki proviziji. — Ponudbe na upravn. »Slov. Naroda« pod „Zastopnik/535“.

20letna gospodinska služba kot

vzgojiteljica.

Pisma naj se blagovolijo poslati na upravn. »Slovenskega Naroda« pod št. »Vzgojiteljica 43/528“.

! ? ? ? !

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem nakupil od gg. Drešja in prošta Elberta večjo množino rizlinga in salon evička (takoimenovanega Stadtbergerja) iz Trške gore pri Novem mestu, katerega bom z jamčeno pristnega točil

v gostilni „Leon“

Florjanska ulica št. 6.

Mlad trgovski pomočnik

izurjen v trgovini z meš. blagom, želi vstopiti v službo s 15. marcem t. l.

Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«.

483

bišo z vpeljano trgovino

z mešanim blagom na prometnem kraju v mestu Ljubljani oziroma v predmestju.

Ponudbe naj se pošlje na upravn. »Slov. Naroda« pod „1000/477“.

V hiši Gradišče št. 7 se odda:

dvoje lepih stanovanj

s 3 oziroma 4 sobami in postranskimi prostori za majev termin, in

hlev s šupo

takoj ali pozneje. — Natančnejša pojasnila daje hišnica.

548

Za mladino

priporočamo

naslednje spise:

	broš.	vez.
Andersenove pravljice za mladino	—	1—
Brezovnik Anton. Zakaj? — Zato!	—	—60
Brinar Jos., Medvedji lov. Čukova gostija	—	—80
Burnett, Mali lord. (Lord Fauntleroy)	160	260
Campe - Majar Hr., Odkritje Amerike	—	2—
Dimnik J., Avstrijski junaki	150	180
Gangl, Zbrani spisi za mladino I. zvezek	—	150
Gangl, Zbrani spisi za mladino II. zvezek	—	150
Gangl, Zbrani spisi za mladino III. zvezek	—	150
Gregorčičeva Marica, »Otroški oder«, Igrice za mladino	150	—
otroških vrtcev in ljudske šole	—	120
Haufl Viljem, Pravljice za mladino	—	—80
Hoffmann - Funtek, Bog pomaga. Povest	—	—80
Hoffmann - Funtek, Kar Bog stori vse prav stori. Povest	—	—80
Hoffmann - Funtek, Kako vzgaja vsoda. Povest	—	—80
Hoffmann - Funtek, Peter Prostak. Povest	—	—80
Kapitan Žar ali Kleč v Tihem morju. Povest	—	120
Kipling R., Džungla. (The jungle book). S slikami	2—	3—
Kosi Anton, Sto narodnih legend	—	120
Malavašič, Oče naš. Povest	150	170
Marryat, kapitan Frederick, Morski razbojnik	250	370
Milčinski Fr., Pravljice. S 40 slikami	—	4—
Mišjakov Julček, Spisi I. zvezek. S slikami	—	150
Mišjakov Julček, Spisi II. zvezek. S slikami	—	150
Mišjakov Julček, Spisi III. zvezek. S slikami	—	150
Na divjem zapadu. Tri povesti iz življenja Indijancev.	—	120
Rapé A., Dane. Povest za mladino	—	1—
Rapé A., Mladini I. zvezek. S slikami	—	150
Rapé A., Mladini II. zvezek. S slikami	—	150
Rapé A., Mladini III. zvezek. S slikami	—	150
Ribičič, Kraljestvo čebel	—	—80
Šmid Kristof, Spisi I.—XV. zv.	870	1170
Šmid Kristof, Roza Jelodvorska	—	2—
Spillmannove povesti I.—XIX. zv.	960	1340
Tröst Ivo, Na rakovo nogo. Povest	—	—80
Verne Jules, Pet tednov v zrakoplovu	—	380

Slikanice.

A—B—C v podobah s pesmicami	—	160
Blažek in Tomažek	—	160
Hitra vožnja po železnici	160	—
Hrošči in žuželke v podobah	—80	—
Kaj pripoveduje čarovnica	120	240
Knjiga za slikanje dopisnic:		
1. Mladi umetniki	1—	—
2. Otroški vrtci	1—	—
3. Za kratek čas	1—	—
4. Zaklad za otroke	1—	—
Lahkih nog naokrog. (Najnovejše.)	—	280
Metulji v podobah	—80	—
Modri Janko Vesela knjiga s podobami	—	240
Našim malim. Vzgojne slike iz sv. pisma	—90	—
Noetova barka. Živalstvo v podobah	150	—
Pački Poljanci	—	360
Pavluša in Nuša — dva škrtata	—	160
Pepelka. Pravljica s podobami	—60	—
Pianinske cvetke v podobah	—80	—
Podobe iz živalstva	—80	150
Radost malih	—40	—
Robinson starši. Povest s podobami za otroke	140	—
Slovenski A—B—C v podobah	—80	120
Sneguljica. Pravljica	120	240
Trnuličica. Pravljica	—70	—
Vesela družica	—80	150
Vesela mladina	—90	150
V zverinjaku	—40	150
Zlata radost	—	6—
Zoološki atlant	—70	—
Živali naše priateljice	—	—

Narodna knjigarna v Ljubljani

Nizke cene!

Kupujte in naročajte sukno, modno blago, perilo i. dr. pri

Zahtevajte vzorce!

LENASI & GERKMAN.

Ljubljana,
Slobova ulica 4

&

Vozec zavaruje.

Prava in neprava ljubezen.

Povest. — Spisal Blaž Pohlin.
Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K 50 vin., s pošto 20 vinarjev več.

:: Opatov praporščak ::

Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.
Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K 70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtopleje
Narodna knjigarna v Ljubljani.

Previdni

kolesar lahko prihrani mnogo časa in denarja, ako v zimski seziji pusti svoje kolo po strokovnjaku preiskati. — Ne zamudite toraj vposlati svoje kolo v pregled podpisani tvrdki, ki bo delo ob najnižji ceni, strogo solidno in v najkrajšem času strokovnjaško dovršila.
Vsako pri nas popravljen kolo se na željo brezplačno hrani do spomladi v naših nalašč za to primernih prostorih.

KARL CAMERNIK & Ko. Spec. trgovina
s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli.
Mehanična delavnica in garaža. LJUBLJANA.

C. kr. avstrilske državne železnice. Izvilleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1913.

Postaja: Ljubljana žužni kolodvor.
Odhod.

6-54 zjutraj. Osebn. vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.
7-32 zjutraj. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.
9-09 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd].
11-30 dopoldne. Osebn. vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.
1-20 popoldne. Osebn. vlak na Skofjo Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).
1-30 popoldne. Osebn. vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.
3-40 popoldne. Osebn. vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.
8-35 zvečer. Osebn. vlak na Kranj, Trz, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vliissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.
7-48 zvečer. Osebn. vlak, na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.
10-01 po noči. Osebn. vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-25 zjutraj. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Jesenice, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždan, Prago, Linc, (London) Vliissingen, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Trz, Kranja.
8-59 zjutraj. Osebn. vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.
9-52 dopoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Jesenice, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Lince, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.
11-14 dopoldne. Osebn. vlak iz Gorice, Jesenice, Dunaja, Lince, Celovca, Beljaka, Trz, Kranja.
3-00 popoldne. Osebn. iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.
4-33 popoldne. Osebn. vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenice, Lince, Celovca, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Trz, Kranja.
5-51 zvečer. Brzovlak iz Jesenice z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždane, Prago, Dunaja, Lince, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfeste, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).
8-16 zvečer. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenice, Dunaja, Lince, Celovca, Beljaka, Trz, Kranja.
9-00 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenice, Radovljice, Kranja, Skofje Loke. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).
9-16 po noči. Osebn. vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.
11-31 po noči. Osebn. vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenice, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana žužni kolodvor.
Odhod na Kamnik: 7-32, 11-36, 9-12, 7-15, (11-02 ob nedeljah in praznikih).
Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41, 6-15, (10-22 ob nedeljah in praznikih).

Postrežba točna! Cene solidne!
Prva največja domača in eksportna tvrdka!
Zalagatelj c. kr. armade, vojne mornarice, domobrancev itd.

Glavni zastopnik največjih tovarov ur v Svi-
Priporočamo najboljše
švicarske ure, Schaffhausen ure, Omega ure itd.
Najbogatejša zaloga briljantnih in drugih
prstanih, uhanov, verižic, zapetnic itd.
Namizno orožje. — Rasni nastavki iz
srebra itd. itd.
Najnovejši cenik brezplačno.

Fotografske aparate
kakor tudi vse v to stroko spadajoče
potreščine ima v zalogi 2387
fotomanufaktura in drogerija
„Adrija“
oblastveno koncesionirana prodaja strupov
v Ljubljani, Selenburgova ulica 5.
Temnica na razpolago. Zunanja naročila
z obratno pošto. — Zahtevajte cenike.

Vsake vrste stavbnih del

bodisi na deželi ali v mestu, bodisi zidanje s kamnom, s opeko ali iz betona
kakor tudi vsake vrste majhnih popravil hiš prevzame po izredno nizki ceni
Gregor Prosen v Lescah, Gorenjsko.

Uradniško hranilno društvo v Gradcu
R. Z. L. O. Z.

OSEBNI KREDIT

uradnikom, profesorjem, učiteljem, upokojevcem itd. ob najugodnejših pogojih, ev. brez porokov proti prispevku v poročni sklad.
Nikakih predstroškov! Podrobnosti v prospektih!

Hranilne vloge se sprejmejo od vsakogar in se obrestujejo od dveva vložitve po 83

5%	od zneskov nad 1000 kron ob 60-dnevni odpovedi:	5 1/4%	od zneskov nad 2000 kron ob 90-dnevni odpovedi:	5 1/2%
----	---	--------	---	--------

Obresti se polletno pripisujejo h kapitalu. Nikakega rentnega davka. Stanje vlog: K 5.900.000. Stanje jamčujočih zadrušnih deležev: K 7.200.000, rezervnih skladov in vrednosti K 660.000. Poslovni razvidi in poštne položnice brezplačno na razpolago. Pojasnila daje brezplačno:
Josip Kosem v Ljubljani, Krakovski nasip šte. 22.
Govorilne ure vsak ponedeljek, sredo in petek ob pol 3. do pol 4. ure popoldne.

V naročbo priporočamo prvi slovenski leposlovni mesečnik

LJUBLJANSKI ZVON

kateri izhaja že 34. leto.

„Ljubljanski zvon“ šteje med svojimi sotrudniki naše najboljše pripovednike, pesnike in kritike;
„Ljubljanski zvon“ poroča nepristransko o vseh važnejših slovenskih in slovanskih književnih novostih;
„Ljubljanski zvon“ si je tekom svojega 33letnega izhajanja pridobil v našem slovstvu odlično mesto.

Naroča se:

Upravništvo „Ljub. zvona“ Ljubljana, Knaflova ul. 5.
Cena: Celoletno K 9.20, polletno K 4.60, četrtletno K 2.30.

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Centrala v Trstu. Filijalke v Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku, Zadru.
:: Zivahna zveza z Ameriko, :: Delniška glavnica K 8.000.000. Nakazila v Ameriko in akreditivi.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje (rente, zastavna pisma, dolnice, srečnice itd.) — Valute in devize. — Promene k vsem žrebanjem.	Sprejema vloge na hranilne knjižice ter na žire in tekoči račun. Obrestovanje od dne vložitve do dne dviga. Rentni davek plača banka iz svojega.	Eskomtira: menice, devize in fakture. — Zavaruje vredn. papirjev proti kurzni izgubi. — Revizija žrebanja srečk brezplačno. — Rembours-kredit. — Borzna naročila. — Inkaso.
--	--	---